



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 9. dubna 2021 v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Jany Kantorové a soudců JUDr. Miroslava Pavrovského a JUDr. Petra Piši odvolání obžalovaných 1) právnické osoby Žatecká teplárenská, a.s., IČ 646 50 871, 2) Ing. [jméno] [příjmení], narozeného 4. 4. 1965, 3) Ing. [jméno] [příjmení], narozeného 1. 12. 1971, a 4) Ing. [jméno] [příjmení], narozeného 2. 7. 1978, proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 11. srpna 2020, č. j. 80 T 2/2019-5497, a rozhodl

takto:

I.

Z podnětu odvolání všech obžalovaných se napadený rozsudek podle § 258 odst. 1 písm. b), d), e), f) tr. ř. ohledně všech obžalovaných v celém rozsahu zrušuje.

II.

Podle § 259 odst. 3 tr. ř. se znovu rozhoduje tak, že obžalovaní

- 1) právnická osoba Žatecká teplárenská, a.s., IČ: 646 50 871, se sídlem [adresa],
- 2) Ing. [jméno] [příjmení], [datum narození] v [obec], trvale bytem [adresa], starosta obce,
- 3) Ing. [jméno] [příjmení], [datum narození] v [obec], trvale bytem [adresa], stavbyvedoucí,
- 4) Ing. [jméno] [příjmení], [datum narození] v [obec], trvale bytem [adresa], okres [okres], PSČ [PSČ], projektový manažer,

jsou vinni, že

Ing. [jméno] [příjmení], jako předseda představenstva Žatecké teplárenské, a.s., IČO: 646 50 871, se sídlem [adresa], v rámci projektu „Ekologizace CZT Žatecké teplárenské, a.s. – kotel K1, rozvody CZT“, evidovaného u Státního fondu životního prostředí České republiky, IČO: 00020729, se sídlem [adresa] (dále jen SFŽP), pod č. CZ

[číslo] 2.1.00 [číslo], dotovaného z Fondu soudržnosti Evropské unie v souladu s čl. 56 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999 (ve spojení s nařízením Rady (ES) č. 1084/2006 ze dne 11. července 2006, o Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1164/94), jménem Žatecké teplárenské, a.s., a Žatecká teplárenská, a.s., osobou Ing. [jméno] [příjmení],

předložili dne 11. 12. 2015 SFŽP, „Žádost o platbu“ ze dne 9. 12. 2015, jejíž přílohou byl mimo jiné i dokument, „Soupis provedených prací“ ze dne 30. 11. 2015, který vypracoval stavbyvedoucí zhotovitele společnosti Metrostav a.s., IČO: 00014915, se sídlem [adresa], Ing. [jméno] [příjmení], a jako správný jej svým podpisem stvrdil zástupce technického dozoru investora Ing. [jméno] [příjmení],

přičemž v dokumentu, „Soupis provedených prací“ ze dne 30. 11. 2015 bylo v rozporu se skutečností deklarováno, že společnost Metrostav a.s. provedla pro objednatele Žateckou teplárenskou, a.s., práce, které ve skutečnosti neprovedla vůbec, případně je provedla v nižším než tvrzeném rozsahu, nepravdivá tvrzení týkající se provedených prací se vztahovala k položkám rozpočtu

- 2.2 SO 03 Sklad TOEL,
- 3.1 IO 20 Komunikace a zpevněné plochy – areálové komunikace sklad TOEL,
- 3.2 IO 21 Konečné terénní úpravy (sklad TOEL),
- 3.3 IO 22 Stavební elektroinstalace (osvětlení, nouzové osvětlení NO),
- 3.5 IO 27 Vnější kabelové trasy,
- 4.1.13 PS 01.13 Sklad TOEL a
- 4.3 PC 04 Provozní rozvod silnoproudu,

a na základě, „Žádosti o platbu“ Žatecké teplárenské, a.s., ze dne 9. 12. 2015 došlo k proplacení dotace v požadované výši, přičemž uvedeným jednáním způsobili obžalovaní škodu ve výši 912 010 Kč,

tedy

obžalovaná Žatecká teplárenská, a.s.

předložila nepravdivý doklad vztahující se k výdajům z rozpočtu spravovaného Evropskou unií a tím umožnila nesprávné použití finančních prostředků z takového rozpočtu a způsobila takovým činem větší škodu,

obžalovaný [příjmení] [jméno] [příjmení]

předložil nepravdivý doklad vztahující se k výdajům z rozpočtu spravovaného Evropskou unií a tím umožnil nesprávné použití finančních prostředků z takového rozpočtu a způsobil takovým činem větší škodu,

obžalovaný [příjmení] [jméno] [příjmení]

vyhotovil nepravdivý doklad vztahující se k výdajům z rozpočtu spravovaného Evropskou unií a tím umožnil nesprávné použití finančních prostředků z takového rozpočtu a způsobil takovým činem větší škodu,

obžalovaný [příjmení] [jméno] [příjmení]

umožnil jinému, zejména odstraněním překážek, aby předložil nepravdivý doklad vztahující se k výdajům z rozpočtu spravovaného Evropskou unií a tím umožnil nesprávné použití finančních prostředků z takového rozpočtu a způsobil takovým činem větší škodu,

čímž spáchali

obžalovaná Žatecká teplárenská, a.s.,

přečin poškození finančních zájmů Evropské unie podle § 260 odst. 1, odst. 3 tr. zákoníku ve znění zákona č. 333/2020 Sb. s účinností od 1. 10. 2020 za použití § 7 zák. č. 418/2011 Sb. o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim,

Ing. [jméno] [příjmení] a Ing. [jméno] [příjmení]

přečin poškození finančních zájmů Evropské unie podle § 260 odst. 1, odst. 3 tr. zákoníku ve znění zákona č. 333/2020 Sb. s účinností od 1. 10. 2020,

obžalovaný [příjmení] [jméno] [příjmení]

pomoc k přečinu poškození finančních zájmů Evropské unie podle § 24 odst. 1 písm. c) k § 260 odst. 1, odst. 3 tr. zákoníku ve znění zákona č. 333/2020 Sb.,

a odsuzují se

obžalovaná Žatecká teplárenská, a.s.,

podle § 260 odst. 3 tr. zákoníku za použití § 18 odst. 1, odst. 2 zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim k peněžitému trestu ve výměře 80 denních sazeb po 10 000 Kč, celkem 800 000 Kč,

podle § 23 odst. 1, odst. 2 zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim k trestu uveřejnění rozsudku a určuje se, že rozsudek bude na náklady obžalované právnické osoby uveřejněn v regionálním denním tisku pokrývajícím alespoň okres [okres] lhůtě do 2 měsíců od nabytí tohoto rozsudku právní moci, a to v tomto rozsahu:

„Rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 11. 8. 2020, sp. zn. 80 T 2/2019, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 9. 4. 2021, sp. zn. 9 To 3/2021, bylo vysloveno, že Ing. [jméno] [příjmení], jako předseda představenstva Žatecké teplárenské, a.s., IČO: 64650871, se sídlem [adresa], v rámci projektu „Ekologizace CZT Žatecké teplárenské, a.s. – kotel K1, rozvody CZT“, evidovaného u Státního fondu životního prostředí České republiky, IČO: 00020729, se sídlem [adresa] (dále jen SFŽP), pod č. CZ [číslo] 2.1.00 [číslo], dotovaného z Fondu soudržnosti Evropské unie v souladu s čl. 56 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999 (ve spojení s nařízením Rady (ES) č. 1084/2006 ze dne 11. července 2006, o Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1164/94), jménem Žatecké teplárenské, a.s., a Žatecká teplárenská, a.s., osobou Ing. [jméno] [příjmení],

předložili dne 11. 12. 2015 SFŽP, „Žádost o platbu“ ze dne 9. 12. 2015, jejíž přílohou byl mimo jiné i dokument, „Soupis provedených prací“ ze dne 30. 11. 2015, který vypracoval stavbyvedoucí zhotovitele společnosti Metrostav a.s., IČO: 00014915, se sídlem [adresa], Ing. [jméno] [příjmení], a jako správný jej svým podpisem stvrdil zástupce technického dozoru investora Ing. [jméno] [příjmení],

přičemž v dokumentu, „Soupis provedených prací“ ze dne 30. 11. 2015 bylo v rozporu se skutečností deklarováno, že společnost Metrostav a.s. provedla pro objednatele Žateckou teplárenskou, a.s., práce, které ve skutečnosti neprovedla vůbec, případně je provedla v nižším než tvrzeném rozsahu, nepravdivá tvrzení týkající se provedených prací se vztahovala k položkám rozpočtu

- 2.2 SO 03 Sklad TOEL,

- 3.1 IO 20 Komunikace a zpevněné plochy – areálové komunikace sklad TOEL,

- 3.2 IO 21 Konečné terénní úpravy (sklad TOEL),

- 3.3 IO 22 Stavební elektroinstalace (osvětlení, nouzové osvětlení NO),

- 3.5 IO 27 Vnější kabelové trasy,
- 4.1.13 PS 01.13 Sklad TOEL a
- 4.3 PC 04 Provozní rozvod silnoproudu,

na základě „Žádosti o platbu“ Žatecké teplárenské, a.s., ze dne 9. 12. 2015 došlo k proplacení dotace v požadované výši, přičemž uvedeným jednáním způsobili obžalovaní škodu ve výši 912 010 Kč,

čímž se obžalovaní Žatecká teplárenská, a.s., Ing. [jméno] [příjmení] a Ing. [jméno] [příjmení] dopustili přechinu poškození finančních zájmů Evropské unie podle § 260 odst. 1, odst. 3 trestního zákoníku ve znění zákona č. 333/2020 Sb., a obžalovaný [příjmení] [jméno] [příjmení] pomoci k přechinu poškození finančních zájmů Evropské unie podle § 24 odst. 1 písm. c) k § 260 odst. 1, odst. 3 trestního zákoníku, ve znění zákona č. 333/2020 Sb.“

Současně se podle § 23 odst. 2 zák. č. 418/2011 Sb. obžalované ukládá, aby veškeré údaje umožňující identifikaci fyzických nebo právnických osob, které jsou odlišné od ní, před uveřejněním rozsudku v textu anonymizovala.

obžalovaný [příjmení] [jméno] [příjmení]

podle § 260 odst. 3, § 67 odst. 1, § 68 odst. 1, odst. 2, odst. 3 tr. zákoníku k peněžitému trestu ve výměře 100 denních sazeb po 4 000 Kč, celkem 400 000 Kč,

obžalovaný [příjmení] [jméno] [příjmení]

podle § 260 odst. 3, § 67 odst. 1, § 68 odst. 1, odst. 2, odst. 3 tr. zákoníku k peněžitému trestu ve výměře 100 denních sazeb po 1 000 Kč, celkem 100 000 Kč,

obžalovaný [příjmení] [jméno] [příjmení]

podle § 260 odst. 3, § 67 odst. 1, § 68 odst. 1, odst. 2, odst. 3 tr. zákoníku k peněžitému trestu ve výměře 100 denních sazeb po 4 000 Kč, celkem 400 000 Kč,

Podle § 228 odst. 1 tr. ř. jsou všichni obžalovaní povinni společně a nerozdílně na náhradě majetkové škody zaplatit České republice – Ministerstvu životního prostředí, částku 407 220 Kč.

Podle § 229 odst. 2 tr. ř. se poškozená Česká republika – Ministerstvo životního prostředí odkazuje se zbytkem nároku na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Odůvodnění:

1. Rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 11. 8. 2020, sp. zn. 80 T 2/2019, byli obžalovaní Žatecká teplárenská a.s., [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení] uznáni vinnými zločinem poškození finančních zájmů Evropské unie podle § 260 odst. 1, odst. 4 písm. c) tr. zákoníku, ve znění zákona č. 86/2015 Sb., obžalovaný [jméno] [příjmení] stejným zločinem ve formě pomoci podle § 24 odst. 1 písm. c) k § 260 odst. 1, odst. 4 písm. c) tr. zákoníku. Za tento trestný čin byli obžalovaní odsouzeni následovně; obžalovaná Žatecká teplárenská a.s. k peněžitému trestu ve výměře 2 250 000 Kč sestávající se z 150 denních sazeb po 15 000 Kč a k trestu uveřejnění rozsudku na náklady obžalované v regionálním denním tisku pokrývající alespoň okres [okres] lhůtě dvou měsíců od nabytí právní moci rozsudku v rozsahu popsáném ve výroku o trestu, obžalovaní [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení] k peněžitému trestu ve výměře stopadesát denních sazeb po čtyř tisících Kč, tj. v celkové výměře 600 000 Kč, současně pro případ, že by peněžitý trest nebyl ve stanovené lhůtě vykonán, byl obžalovaným stanoven náhradní trest odnětí svobody ve výměře jednoho roku, dále k trestu zákazu činnosti na dobu pěti roků, a to spočívající u obžalovaného [příjmení] v zákazu výkonu funkce statutárního orgánu příjemců dotací a u obžalovaného [příjmení] v zákazu výkonu funkce technického dozoru investora ve vztahu k akcím dotovaným z rozpočtu Evropské unie nebo rozpočtů spravovaných Evropskou unií nebo

jejím jménem, obžalovaný [jméno] [příjmení] k peněžitému trestu v celkové výměře dvěstětisíc Kč (jednoto denních dávek po 2 000 Kč) s náhradním trestem odnětí svobody ve výměře deseti měsíců. V neposlední řadě byli všichni obžalovaní napadeným rozsudkem zavázáni povinností k náhradě majetkové škody ve výši 448 485 Kč poškozené České republice na účet Ministerstva životního prostředí, která byla současně se zbytkem svého nároku na náhradu škody podle § 229 odst. 2 tr. ř. odkázána na řízení ve věcech občanskoprávních.

2. Podle výroku napadeného rozsudku se trestného činu obžalovaní dopustili jednáním, které spočítá v tom, že

Ing. [jméno] [příjmení], jako předseda představenstva Žatecké teplárenské, a.s., IČO: 64650871, se sídlem [adresa], v rámci projektu „Ekologizace CZT Žatecké teplárenské, a.s. – kotel K1, rozvody CZT“, evidovaného u Státního fondu životního prostředí České republiky, IČO: 00020729, se sídlem [adresa] (dále jen SFŽP), pod č. CZ [číslo] 2.1.00 [číslo], dotovaného z Fondu soudržnosti Evropské unie v souladu s čl. 56 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999 (ve spojení s nařízením Rady (ES) č. 1084/2006 ze dne 11. července 2006, o Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1164/94), jménem Žatecké teplárenské, a.s., a Žatecká teplárenská, a.s., osobou Ing. [jméno] [příjmení],

předložili dne 11. 12. 2015 SFŽP „Žádost o platbu“ ze dne 9. 12. 2015, jejíž přílohou byl mimo jiné i dokument „Soupis provedených prací“ ze dne 30. 11. 2015, který vypracoval stavbyvedoucí zhotovitele společnosti Metrostav a.s., IČO: 00014915, se sídlem [adresa], Ing. [jméno] [příjmení], a jako správný jej svým podpisem stvrdil zástupce technického dozoru investora Ing. [jméno] [příjmení],

přičemž v dokumentu „Soupis provedených prací“ ze dne 30. 11. 2015 bylo v rozporu se skutečností deklarováno, že společnost Metrostav a.s. provedla pro objednatele Žateckou teplárenskou, a.s., práce, které ve skutečnosti neprovedla vůbec, případně je provedla v nižším než tvrzeném rozsahu, nepravdivá tvrzení týkající se provedených prací se vztahovala k položkám rozpočtu

- 2.2 SO 03 Sklad TOEL,

- 3.1 IO 20 Komunikace a zpevněné plochy – areálové komunikace sklad TOEL,

- 3.2 IO 21 [příjmení] terénní úpravy (sklad TOEL),

- 3.3 IO 22 [ulice] elektroinstalace (osvětlení, nouzové osvětlení NO),

- 3.5 IO 27 [ulice] kabelové trasy,

- 4.1.13 PS [číslo] Sklad TOEL a

- 4.3 PC 04 [ulice] rozvod silnoprůdu,

na základě „Žádosti o platbu“ Žatecké teplárenské, a.s., ze dne 9. 12. 2015 došlo k proplacení dotace v požadované výši, přičemž uvedeným jednáním způsobili obžalovaní škodu ve výši 953 275 Kč,

3. Proti tomuto rozsudku řádně a včas podali odvolání všichni obžalovaní, a to shodně do výroku o vině, tím i do výroku o trestu a náhradě škody.

4. Žatecká teplárenská a.s. ve svém odvolání v obecné rovině vytýká, že nalézací soud v napadeném rozhodnutí dospěl k nesprávným skutkovým i právním závěrům, které neodpovídají provedenému dokazování, a nevypořádal se se všemi okolnostmi významnými pro rozhodnutí ve věci.

5. Obžalovaná předně namítá závěr o přičitatelnosti trestněprávního jednání jí jako právnické osobě. Podle obžalované nelze v žádném případě tvrdit, že by trestní odpovědnost právnické osoby nastupovala bez dalšího a vždy automaticky v případech, kdy se někdo z jejího vedení prokazatelně dopustil trestného činu. K takovému závěru musí být kumulativně splněny další podmínky; protiprávní jednání musí být spáchané v zájmu právnické osoby nebo v rámci její činnosti, čin musí spáchat osoby uvedené v § 8 odst. 1 zákona TOPO a čin musí být přičitatelný právnické osobě, která se odpovědnosti nezprostila. V daném případě obžalovaná popírá, že by byla odpovědná za

předložení žádosti o proplacení dotace se soupisem provedených prací, které podle obžaloby neodpovídaly skutečnosti (s odkazem na rozhodnutí NS sp. zn. 5 Tdo 55/2019). Je přesvědčena, že jednání, z něhož měla v konečném důsledku prospěch, nelze bez dalšího považovat za jednání v jejím zájmu, které by jí bylo vždy přičitatelné. Šlo by o absolutní objektivní odpovědnost bez možnosti liberace, což však je v rozporu s právní úpravou. Vůle právnické osoby je tvořena souhrnem dílčích jednání všech osob tvořících její personální substrát, a proto soud měl hodnotit, zda všichni členové představenstva, všechny osoby mající rozhodující vliv na jednání obžalované a rovněž všichni zaměstnanci měli vůli posuzovaný trestný čin spáchat. Pokud nikoliv, o čemž je obžalovaná přesvědčena, pak se jednalo pouze o exces několika osob jednajících formálně za obžalovanou, přičemž je na rozhodnutí soudu, zda se v jejich případě jednalo o trestný čin. Není vyloučeno, že osoba jednající za právnickou osobu spáchá protiprávní čin na její úkor a v takovém případě není smyslem zákona, aby vůči ní byla uplatňována trestní odpovědnost. K tomu obžalovaná uvádí, že v současné době sama po bývalých členech představenstva se domáhá náhrady škody, která jí jejich jednáním vznikla. Je tedy sama poškozenou a nelze říci, že by jednání obžalovaného [příjmení] a dalších osob bylo činěno v její prospěch. Navíc nebylo prokázáno, že by obžalovaní [příjmení] a [příjmení] jednali v úmyslu přímém. Obžalovaná má za to, že jednání obžalovaného [příjmení] představovalo exces z přípustného jednání, které bylo od osoby v jeho postavení očekáváno. [jméno] vynaložila téměř deset mil. Kč na poradenství, které následně bez jejího zavinění selhalo. Obžalovaný [příjmení] nepostupoval v souladu s vnitřními pravidly (např. Metodika pro objednávky a výběrová řízení) a mechanismy obžalované společnosti. Jmenovaný má vysokoškolské ekonomické vzdělání, měl projekt ekologizace na starosti, byl si vědom nadsazené ceny od Metrostavu, přesto se podpisu smlouvy nebránil, a nezajistil si ani právní stanovisko. Nechodil na kontrolní dny, neinformoval jediného akcionáře o problémech se skladem TOEL, které neuvedl ani ve stavebních denících a zprávách o činnosti pro město Žatec. Bez relevantních informací nebylo v možnostech jediného akcionáře, aby přijal vhodná opatření. Kontrolní mechanismy byly u obžalované nastaveny správně, pochybením jedinců došlo k vybočení ze standardních postupů. Společnost Šacené, kterou obžalovaná platila za kompletní administrativu spojenou s vyřízením dotace, nekontrolovala pravost a pravdivost údajů na fakturách (viz výpověď svědkyně [příjmení]), což je zarážející.

6. V další části odvolání obžalovaná namítá formální neplatnost žádosti o platbu z 9. 12. 2015, na základě níž byla část dotace proplacena. Dle obchodního rejstříku musí za obžalovanou jednat nejméně dva členové představenstva, přesto žádost o platbu podepsal pouze jeden člen představenstva. Nejednalo se o platnou formu jednání a s ohledem na formální neplatnost nelze jednání přičítat právnické osobě. Soud prvního stupně tuto námitku hodnotil nesprávně a k okolnosti nepřihlédl ve prospěch obžalované.

7. Obžalovaná se též podrobně zabývá podmínkami, za nichž se může právnická osoba své trestní odpovědnosti zprostit. U obžalované existovaly vnitřní kontrolní mechanismy a poměrně detailní compliance program, tj. soubor dokumentů, které ve své vzájemné souvislosti mají za cíl zamezit porušování právních předpisů a etických norem, k jehož tvorbě přistupovala zodpovědně. Pokud kterýkoli z kontrolních mechanismů selhal, pak to bylo pochybením konkrétních osob, nikoliv systémovým selháním obžalované. Obžalovaná měla externí subjekty, aby zajistila odborné vedení projektu (GREEN ENERGY CONSULTING s.r.o. pro technický dozor stavebníka a poradenské služby, Ascend s.r.o. pro administraci projektu v souladu s požadavky SFŽP, advokátka Mgr. [jméno] [příjmení] pro poskytování právních služeb). Odmítá závěr soudu, že compliance mechanismy nefungovaly. Je nutno přihlídnout ke skutečnosti, že vedení Města Žatec je politické, což ovlivňuje jeho fungování. Obžalovaná jako právnická osoba nemůže nést odpovědnost za to, že se nenašel dostatek hlasů pro politické rozhodnutí, kterým by mělo dojít ke změně v jejím fungování. Opatření u obžalované byla nastavena správně, a pokud došlo k jejich selhání, jednalo se o exces jednotlivců, nikoli o selhání celého fungování obžalované společnosti. Za externí, poradenské a kontrolní služby obžalovaná zaplatila nemalé částky (fakturované služby přesahují

v souhrnu 7 mil. Kč), z čehož je zřejmé, jakou důležitost obžalovaná projektu přikládala. Přitom právě společnost ve funkci technického dozoru, ač to bylo primárně její povinností, na žádné problémy se skladem TOEL neupozorňovala. Obžalovaná má za to, že nebylo v jejích možnostech učinit nic, čím by mohla kontrolovat postup TDI, jemuž důvěřovala. Obžalovaná měla v předmětném období i vlastní pracovní řád, s nímž seznamuje všechny své zaměstnance a v němž je stanovena povinnost zaměstnanců dodržovat právní předpisy vztahující se k vykonávané práci a dodržovat předpisy. Na základě organizačního řádu, směrnice a příkazů ředitele a představenstva bylo jednoznačně stanoveno, jakým způsobem se mají soutěžit zakázky a organizovat jejich průběh. Při hledání vhodného zhotovitele postupovala obžalovaná jako dobrý hospodář a snažila se vybrat nabídku, kterou se dosáhne na provedení díla v požadované lhůtě. Celý projekt byl monitorován i ze strany SFŽP a v řízení bylo zjištěno, že podmínky pro změnu projektu nebyly stanoveny jasně a dle monitorovacích zpráv na místě nebyly zjišťovány negativní poznatky. Jestliže poskytovatel dotace nic nevytýkal, obžalovaná mohla být v dobré víře, že její počínání je v souladu s právními předpisy. Při řešení komplikací se skladem TOEL byla zvolena varianta, při níž byly provedeny pouze jiné práce oproti plánovanému řešení, nevznikly tudíž vícepráce ani méněpráce. Cena zůstala stejná, podobně jako výsledek akce, tj. ekologizace výroby. Navíc obžalovaná se řídila radou pracovnice společnosti A, že musí dodržovat původní smlouvu a případné změny řešit až následně. Zásadní je pak okolnost, že když se obžalovaná dozvěděla o tom, že jí byla část dotace vyplacena zřejmě neoprávněně, okamžitě zahájila právní a faktické kroky a příslušnou část dotace poskytovateli vrátila. Nikdo se na celé akci neobohatil a ani zájmy EU nebyly poškozeny. Rovněž bylo prokázáno, že kotle plní sledovaný účel zlepšení kvality ovzduší v lokalitě.

8. K uložené sankci obžalovaná uvedla, že nalézací soud měl dojít k závěru, že s ohledem na skutková zjištění a společenskou škodlivost činu trestní odpovědnost obžalované vyvozována nebude (zásada subsidiarity trestní represe a princip ultima ratio). Obžalovaná dobrovolně odstranila škodlivé následky, přijala nutná opatření, provedla personální změny, aby se podobným excesům zabránilo. [jméno] se cítí poškozenou a po bývalých členech představenstva se domáhá náhrady škody. Uložený peněžitý trest je nepřiměřený. Obžalovaná poskytuje službu veřejnosti, jelikož zajišťuje teplo pro celé město Žatec a elektrickou energii do distribuční sítě. Jediným akcionářem obžalované je Město Žatec, tj. obec, která je jako právnická osoba práva veřejného vyňata z působnosti zákona o odpovědnosti právnických osob. Je tedy otázkou, kdo bude v konečném důsledku potrestán uložením peněžité sankce. K uložení trestu uveřejnění rozsudku obžalovaná namítla, že k události došlo před pěti lety, od té doby přijala mnoho opatření a personálních změn. Zveřejnění rozsudku by tak mohlo v očích veřejnosti naopak poškodit současné vedení a vzbudit jejich nedůvěru, ačkoliv nemá s celou záležitostí nic společného. Pokud však zveřejnění rozsudku má zlepšit transparentnost chodu obžalované, pak tato sankce je dostatečná a peněžitý trest je již zcela nadbytečný.

9. V závěru odvolání obžalovaná navrhla, aby odvolací soud napadený rozsudek ohledně ní zrušil a rozhodl tak, že se obžalovaná obžaloby zprošťuje, případně věc se vrací soudu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí.

10. Obžalovaný [jméno] [příjmení] napadenému rozsudku vytkl, že v něm uvedená interpretace provedeního dokazování je jednostranná a spekulativní až účelová. Obžalovanému je vytýkáno, že z titulu své funkce kladl důraz na ekonomický benefit pro ŽATS, že neposkytoval informace dozorcí radě společnosti a akcionáři - radě a zastupitelstvu města Žatec. Takový závěr je v rozporu s tím, že dozorcí rada byla stabilní součástí jednání představenstva, kdy on z pozice předsedy představenstva jednotlivé členy dozorcí rady pravidelně na jednání představenstva zval. Rovněž se snažil intenzivně zapojit do spolurozhodování akcionáře společnosti, které opakovaně žádal o pokyn či stanovisko a zastupitele vyzýval k návštěvám. Také společnost povznesl k ekonomickým ukazatelům, jež dosud nedosahovala. Nalézací soud opomenul zdůraznit, že to nebyl obžalovaný [příjmení] ani nově zvolené vedení společnosti, kdo zadalo realizaci projektu Ekologizace kotlů. Společnosti ušetřil 11 mil. Kč, když vybral nejlevnějšího zhotovitele spol. Metrostav a.s. oproti

ostatním nabídkám, na rozdíl od dřívějšího vedení společnosti, které bylo odvoláno proto, že upřednostňovalo postup nevýhodný. Obžalovaný projekt zdědil a neměl v úmyslu na něm jakkoli profitovat, naopak cílem bylo jej zdárně realizovat za co nejvýhodnějších cenových podmínek. Projekt byl pod veřejnou kontrolou, o situaci ve společnosti se vedly dlouhé diskuse a zastupitelstvo města vždy schválilo hospodaření společnosti a posvětilo postup projektu ekologizace. Rovněž není pravdou, že se představenstvo obklopilo spřízněnými subjekty, které si poskytují navzájem alibi. Z dokazování je naopak zřejmé, že vedení společnosti, její smluvní partneři a dokonce někteří zaměstnanci byli každý měsíc při jednání zastupitelstva až pranýřováni a společnost byla na základě anonymních podnětů cílem kontrol státních úřadů, pochybení většinou žádná zjištěna nebyla. Obžalovaný si je s odstupem času vědom chyb a opomenutí, kterých se při realizaci projektu dopustil, ale perzekuovat jej za lpění na gramatickém výkladu či za držení se doporučení odborníka na dotace mu přijde v rozporu se zásadami trestního práva. Problémy, které stály u prvopočátku nakumulovaných chyb, byly především spory s předchozím vedením společnosti a okolnost potřeby stavebního povolení pro vybudování skladu lehkého topného oleje. Obžalovaný byl sám osobně na stavebním úřadu, aby si vše napřímo ověřil.

11. V další části odvolání obžalovaný připomněl, že časový termín pro čerpání dotace byl konec roku 2015, on sám se stal předsedou představenstva v lednu 2015 a již v té době zakázka byla v časovém skluzu (změny v projektové dokumentaci, výběr zhotovitele). Po výměně bývalého vedení a dosavadního managementu se rozjel kolotoč obstrukcí a šikany, např. [jméno] [příjmení] (též ing. [příjmení], [příjmení], kteří utvořili politické uskupení VPN 2016), s níž byla ukončena spolupráce, se začala mstít různými podněty na nejrůznější instituce, mj. i v souvislosti se stavebním povolením. Faktickým cílem byla pouze dehonestace vedení ŽTAS. Zásadní je naopak výpověď svědka [příjmení], dlouholetého zaměstnance ŽTAS, který uvedl, že obžalovaný od bývalé ředitelky dostal informaci, že k vybudování skladu TOEL podle původní dokumentace stavební povolení není třeba. Okolnost stavebního povolení je zcela zásadní, neboť objasňuje motiv, proč vedení ŽTAS, zhotovitel a technický dozor následně zvolili jiné technické řešení skladu TOEL v podobě mobilních nádrží, které nevyžadovalo stavební povolení a umožnilo nastartovat kotle v řádném termínu, který umožnil čerpat dotaci. Cílem bylo též zajistit teplo pro město, když záložní zdroj (kotel K3 na biomasu) dostatečný nebyl, přičemž ohrožení dodávky tepla nalézací soud v rozsudku zjednodušeně bagatelizuje. O změně skladu TOEL, který představoval pouze 1% ceny projektu, obžalovaný zastupitelstvo neinformoval z důvodu přesvědčení, že problém bude schopna společnost vyřešit vlastními silami a že by náhradní řešení bylo okamžitě napadeno osobami nepřátelsky naladěnými.

12. V odůvodnění rozsudku je obžalovaný podle svého názoru líčen jako špatný manažer s úmyslem se obohatit. Takový popis je spekulativní a neodrazuje skutečnou realitu. Při nástupu nového vedení byl zadán nezávislý audit, z něhož vyplynula závažná zjištění, v důsledku kterých společnost podala trestní oznámení. Nový management proto logicky ukončil spolupráci s některými dosavadními významnými osobami (právníčka [příjmení], ředitelka [příjmení], [příjmení] - v prosinci 2015, [příjmení]) a tyto změny měly záhy pozitivní efekt v podobě zlepšení hospodaření. Též ohledně jiných osob soud učinil nepravdivé závěry. Ing. [příjmení] od nástupu nového představenstva projekt sabotovala, svědkyně [příjmení] nebyla obětním beránkem, nýbrž klíčovým zprostředkovatelem zprávy stran čerpání dotace a svědkyně [příjmení] byla odbornicí, nicméně se mnohdy stalo, že co bylo obžalovanému řečeno a podle čehož bylo postupováno, následně bylo vyžadováno po společnosti A písemně, což již dodrženo nebylo. Obžalovaný k úspěšné realizaci zakázky zajistil odborné subjekty, a to technický dozor a administraci akce. Při podpisu klíčových dokumentů (žádost o platbu s přílohami) věřil zhotoviteli i technickému dozoru, že náhradní řešení TOEL bude funkční a správně administrativně vykázané. Na dokumentu, který podepsal, žádná z obžalobou tvrzených nerealizovaných položek uvedena není. Ty jsou uvedeny toliko v soupisu provedených prací, který obžalovaný nepodepsal a není zřejmé, zda tento obsáhlý dokument viděl. O nepravdivých informacích obžalovaný nevěděl a jeho jednání nebylo úmyslné.

Nezříká se odpovědnosti, nicméně motivem nemohlo být obohacení jeho samotného ani společnosti, „o drobné“, neboť lze těžko uvěřit, že by se vystavil nebezpečí trestního stíhání a dával všanc svou bezúhonnost. Obžalovaný též zdůraznil, že při stavbě samotné dochází ke změnám, které jsou zapracovány do změnových listů a mezním termínem je až závěrečné vyhodnocení akce, kdy jednotliví svědci k této otázce neměli jednotný názor. Obžalovaný byl ze strany [jméno] [příjmení] ubezpečen, že případné rozpory v podkladech pro SFŽP lze odstranit až při závěrečném vyhodnocení akce. Nakonec na doporučení fondu představenstvo společnosti změny v podobě skladu vyňalo z dotace a část prostředků vrátilo. Své pochybení obžalovaný dnes spatřuje v tom, že příliš spoléhal na úsudek externích spolupracovníků, avšak toto pochybení nezakládá trestní odpovědnost. Obžalovaný rovněž namítl konstrukci výše škody, která nemůže být dána konstatováním znalce. Je přesvědčen, že novým znaleckým posudkem by škoda vycházela odlišně, neboť cena za náhradní řešení skladu TOEL odpovídala tehdejší, akutnosti“.

13. V poslední části odvolání obžalovaný brojí proti uložené kombinaci trestů peněžitého a zákazu činnosti, které označil za zarážející, likvidační a mimo realitu, nadto v nepoměru k údajně vzniklé škodě, která po novelizaci trestního zákoníku od 1. 10. 2020 je škodou větší, nikoliv značnou. Do majetkových poměrů obžalovaného soud nepřipustně zahrnul i pracovní příjem jeho manželky, která s předmětnou věcí nemá nic společného. Výkon trestu zákazu činnosti bude mít za následek jeho odvolání z pozice starosty obce Hrušovany, kterou zastává již 17 let. Obžalovaný je zcela bezúhonný, žalovaný skutek se odehrál před více jak pěti lety a od té doby obžalovaný žije řádným životem. V obci požívá vysoké důvěry občanů, kteří si jej opakovaně volí jako svého starostu. V obci realizoval řadu dotovaných projektů, při nichž se nedopustil žádné trestné činnosti. Navíc ztrátou zaměstnání se peněžitý trest stane nevykonatelným, když současně je mu ukládána povinnost k náhradě škody. Funkce starosty je funkcí volenou ve svobodných komunálních volbách, je neobchodního charakteru, jejím cílem je správa obce. Uložení trestu tak má zásah do svobodných voleb a do výkonu funkce, která vůbec nesouvisí s pozicí, kterou měl obžalovaný vykonávat v souvislosti se stíhanou trestnou činností. Též peněžitý trest musí zohlednit rodinné poměry obžalovaného, která vedle studujícího syna ve věku 23 let vychovává tři děti v pěstounské péči, která vyžaduje finanční výdaje. Obžalovaný si na nákup nemovitostí půjčil peníze od banky, které bude muset vrátit, a nepříznivou situaci zhorší i ztráta funkce starosty.

14. V závěru odvolání obžalovaný alternativně navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a sám znovu rozhodl tak, že jej obžaloby zproští, event. změni výrok o trestu uložením přiměřeného peněžitého trestu, který bude odpovídat jeho majetkovým a rodinným poměrům.

15. Třetí obžalovaný, [jméno] [příjmení], vady rozsudku spatřuje v nesprávně a neúplně zjištěném skutkovém stavu věci, který neodpovídá provedeným důkazům. Krajský soud se také nevypořádal s jeho obhajobou, zejména stran posouzení subjektivní stránky tvrzeného jednání ve formě přímého úmyslu. Z odůvodnění rozsudku pro něho vyplývá závěr, že byl odsouzen proto, že si soud neuměl představit, že by nevěděl o tom, že Soupis provedených prací ze dne 30. 11. 2015 obsahuje nepravdivé údaje a bude předložen jako příloha k žádosti o proplacení dotace. Takový postup je opačně aplikovanou zásadou in dubio pro reo, když pro závěr o úmyslném zavinění nesvědčí jediný přímý důkaz a ani jiné důkazy nepřímé nedávají ucelený řetězec. S odkazem na citaci odůvodnění rozsudku v bodu 237 obžalovaný vytýká, že soud absolutně pomíjí, že jakékoliv profesní pochybení, příp. lajdáckost, pohodlnost nebo vyhovění požadavku objednatele, kterého se mohl obžalovaný dopustit, nemůže zakládat jeho trestní odpovědnost. Důvodem je, že vše, co soud popisuje jako neprofesionalitu nebo znemožnění efektivní kontroly ve stavebnictví, hraje v postavení obžalovaného jako jednoho ze stavbyvedoucích rolí pouze ve vztahu k jeho zaměstnavateli, v druhém sledu pak ve vztahu jeho zaměstnavatele jako zhotovitele díla s objednatelem díla, tj. ŽTAS. [ulice] dílo probíhá živelně a často až ke konci stavby se dotahují potřebné administrativní záležitosti (viz několik verzí projektové dokumentace a finálních verzí skutečného provedení díla; každá jiná). Zůstalo neprokázáno, že by obžalovaný věděl, že existence či neexistence skladu TOEL je důležitá pro dotační orgán, jaký atd. Znalost těchto skutečností je

předpokladem pro to, aby na straně obžalovaného mohlo být uvažováno o úmyslu ve vztahu k dotačním prostředkům. Trestní odpovědnost nemůže zakládat ani soudem tvrzená jeho vědomost, že projekt je dotovaný z rozpočtů EU. Obecná povědomost o takové skutečnosti nezakládá trestní odpovědnost za jakýkoliv doklad vypracovaný v souvislosti s realizací stavby. Obžalovaný totiž neměl ve vztahu k dotaci, platbám, podkladům ani k ničemu s dotací souvisejícímu žádnou povinnost. Obžalovaný vystavil soupis provedených prací v režimu smlouvy o dílo sloužící pro kontrolu výsledné ceny za dílo a z jeho pohledu nebylo za současného uzavření změnového listu ze dne 25. 11. 2015 významné jakkoli zasahovat do soupisu, když pro zhotovitele je stěžejní informace o výsledné ceně, která se neměnila. Obžalovaný ze své pozice nesjednával obsah změnového listu ani podmínky ocenění změn díla. V řízení nebylo prokázáno, že byl seznámen se smlouvou o dílo, že by měl odpovědnost zajistit umístění průběžné a pamětní tabule a též tvrzení soudu, že tabule si nešlo nevšímnout, není opřeno o žádný relevantní důkaz. Otázka financování projektu pak pro zaměstnance zhotovitele nehraje žádnou roli pro jeho chování na stavbě. V hlavním líčení nebyl proveden jediný důkaz o tom, že obžalovaný věděl, byť i nepřímo, o možnosti, že některá jím vyhotovená listina může být užita v souvislosti s dotací, neměl žádné obecné ani konkrétní informace o financování díla a rovněž neměl žádný motiv vyhotovovat nepravdivé listiny, tím méně listiny ve vztahu k dotaci. Nemůže se zbavit dojmu, že byl odsouzen z toho důvodu, že do konstrukce soudu jednoduše zapadá, aby v řetězci odsouzených byl také zástupce zhotovitele díla. O jeho trestní odpovědnosti v napadeném rozsudku rozhodlo pouze to, že společnost ŽTAS soupis předložila dotačnímu orgánu, což však nemohl nijak ovlivnit. V rozsudku není označen jediný důkaz prokazující, že byl seznámen nebo vyrozuměn o tom, že jím vyhotovená listina může být použita v jakékoliv souvislosti s dotací. Z hlediska informací, které obžalovaný měl, nelze hovořit ani o nedbalosti, natož o úmyslu v jakékoliv formě.

16. Obžalovaný je dále přesvědčen, že soud v rozsudku nadhodnocuje jeho postavení. Byl však jedním ze stavbyvedoucích a koordinátorem stavebních prací, věnoval se provádění díla po technické stránce a kontrolou subdodavatelů v návaznosti na sjednané termíny plnění. Naproti tomu problematika získávání finančních prostředků objednatele nespadá do pole působnosti stavbyvedoucího. Navíc není autorem projektové dokumentace a dokumentace skutečného provedení díla. Nikdy nebyl požádán, aby připravil dokumentaci, která má být předložena STŽP, s tímto subjektem (ale ani se společností A s.r.o.) nikdy nekomunikoval, a připravoval dokumentaci výlučně ve vztahu k ŽTAS. Také smlouva o dílo nestanovuje zhotoviteli povinnost připravit jakékoliv dokumenty pro SFŽP a neobsahuje ani žádnou zmínku o vykazování dotace SFŽP. Sám obžalovaný neměl žádnou odpovědnost vůči ŽTAS, zda bude dílo provedeno řádně, odpovědnost měl výlučně vůči svému zaměstnavateli. Pokud tedy byl vyhotoven soupis provedených prací, který neměl zcela odpovídat skutečnosti, a objednatel, tj. ŽTAS, takový soupis potvrdil, pak obžalovaný měl v rámci výkonu své funkce potvrzeno něco, co není v souladu se smlouvou o dílo, ale rozhodně to není trestné. Za klíčové obžalovaný považuje, že se neúčastnil kontroly dne 20. 10. 2015, která řešila realizaci kotlů, ani neměl možnost se s výsledky této kontroly seznámit. Obžalovaný dále namítl, že vyhotovením soupisu provedených prací podle smlouvy o dílo nevyhotovil dokument vztahující se k výdajům z rozpočtu spravovaného EU, neboť takovým se dokument stal až v okamžiku, kdy ho ŽTAS použila jako přílohu k žádosti o platbu, o čemž obžalovaný nevěděl.

17. V další části odvolání obžalovaný vytýká úvaze soudu o trestu tvrzení, že postupoval s rozmyslem. Nebyl součástí struktury ŽTAS a neúčastnil se žádných porad souvisejících s dotací. Podle svého přesvědčení je nevinný, ale pokud odvolací soud setrvá na závěru, že chtěl spoluobžalovaným [příjmení] a [příjmení] vyhovět, pak rozhodně ze skutkových zjištění nevyplývá, že tak měl učinit s rozmyslem. Dále připomněl, že po rozsudku vstoupila v účinnost novela trestního zákoníku, která mj. zvýšila hranice škod v ustanovení § 138 tr. zákoníku, což má vliv na právní kvalifikaci žalovaného skutku, který se nově posuzuje jako přečin dle § 260 odst. 1, odst. 3 tr. zákoníku.

18. Po konečném shrnutí námitek obžalovaný [jméno] [příjmení] učinil závěrečný odvolací návrh, aby podle § 258 odst. 1 písm. b), d) tr. ř. byl napadený rozsudek v části, která se týká něho, zrušen a aby byl obžaloby zproštěn.

19. Též poslední obžalovaný, [jméno] [příjmení], svoje odvolání podrobně odůvodnil. Podle jeho přesvědčení hodnocení důkazů nebylo provedeno v souladu s ust. § 2 odst. 6 tr. ř. a je zatíženo prvky libovůle, konkrétně některé důkazy nebyly vzaty v úvahu, některé byly interpretovány účelově a některá tvrzení jsou bez opory v důkazech, nadto je hodnocení doprovázeno nevhodnými a ironizujícími poznámkami nespolečnými o objektivním pohledu na věc a osoby.

20. V úvodu konkrétní odvolací argumentace obžalovaný zdůraznil, že projekt ekologizace musel být skončen do konce roku 2015, přičemž smlouva o dílo mezi společností Metrostav a.s. a Žateckou teplárenskou a.s. byla uzavřena dne 7. 4. 2015. Obžalovaný sám byl do věci angažován pro zajištění služeb technického dozoru a bezpečnosti práce příkazní smlouvou ze dne 15. 5. 2015, přičemž projektová dokumentace díla byla k dispozici až v průběhu léta 2015. Pokud jde o kriminalizovaný sklad TOEL, napadený rozsudek argumentuje smlouvou o dílo, konkrétně přílohou [číslo] bod 4.3. 1.1.13, podle které měl být zásobník TOEL o objemu 5 m³ umístěn vně budovy kotelny a chráněn proti povětrnostním podmínkám. Rozsudek však nereaguje na námitku obhajoby, že podle téže přílohy (bod [číslo]) jsou pozemky pro výstavbu situovány v místě stávající kotelny a vně bývalého skladu baterií a kompresorovny, kde bude umístěn sklad TOEL (tedy ve vnitřním prostoru). Podle obžalovaného porovnáním uvedených článků přílohy [číslo] dále čl. 3 přílohy [číslo] je evidentní protichůdnost ujednání, neboť pokud čl. 3 definoval SO 03 (stavební objekt) – sklad TOEL tak, že zahrnuje úpravu základu pro zásobní nádrže TOEL, nedává smysl, aby zásobník TOEL byl umístěn vně mimo sklad uvnitř bývalé baterkárny a kompresorovny, kde pro něj měla být provedena úprava základu. Podle smlouvy v případě pochybností mají přednost ustanovení s nižším číslem před ustanoveními vyšších čísel. I svědkyně [příjmení] vypověděla, že podle smlouvy o dílo sklad měl být v budově kompresorovny. Na problematiku umístění zásobníku TOEL navazuje otázka požární bezpečnosti, souvisejícího stavebního povolení a kladné vyjádření EIA, kterým by předcházel mnohaměsíční proces, jenž by reálně mohl zmařit čerpání dotace, neboť bez zprovoznění skladu TOEL napájejícího najížděcí hořáky ke kotlům by se nemohl rozběhnout zkušební ani standardní provoz rekonstruovaných kotlů. Napadený rozsudek uvádí, že na přelomu července a srpna (po kontrolní prohlídce dne 29. 7. 2015 za účasti stavebního úřadu a hasičů) byly jasné obrysy problému a že stavební povolení, které bylo nutné a jeho obstarání byl povinným zadavatel, zajištěno nebylo. Krátce poté se snažili problém řešit bez nutnosti stavebního povolení zvýšením požární bezpečnosti vnitřních prostor (oplechování dveří s větracími otvory), což dokládá příloha zápisu z kontrolního dne [číslo] ze dne 11. 8. 2015, který rovněž vyvrací tvrzení rozsudku, že zápisy z kontrolních dnů neobsahují žádnou zmínku o problémech skladu TOEL. Protože se navrhované řešení ukázalo jako nevhodné, byl obžalovaný i zhotovitel požádání o nalezení řešení, které by nebylo svázáno s povoleními ohrožujícími dočerpání dotací. Takovým řešením bylo umístit zásobník TOEL vně objektu, při rozdělení celkového objemu na 2x 2 500 l v kvalitě umožňující dlouhodobě venkovní umístění. Na žádost zadavatele obžalovaný provedl poptávku dodávky u dvou subjektů (Strix, Nepro stavební), když kontakty na ně získal z kanceláře starostky. Rozsudek k tomu učinil závěr, že výběr oslovených společností z jeho strany nese znaky hrubé manipulace, ačkoliv jeho výpověď nebyla žádným důkazem zpochybněna a jedná se o zlovolné hodnocení bez opory v důkazech. Obdržené nabídky tří subjektů obžalovaný předložil představenstvu ŽTAS, které nevybralo žádnou z nich, nýbrž nabídku společnosti M, jejíž dohodnutou cenu náhradního plnění vzal na vědomí a tato později kryla neprovedené práce. Smlouva o dílo obsahovala požadavek na zásobník o objemu 5 m³, toto bylo akceptováno i dotačním orgánem, proto rozsudek nedůvodně zpochybňuje potřebnost dodání dvou náhradních nádrží. Tím se dostává do rozporu sám se sebou, neboť současně konstatuje, že malá nádrž na 200 l v podkottí je hraniční až nedostatečná s ohledem na spotřebu kotlů na start. Rozsudek též opomněl zhodnotit výpověď obžalovaného doloženou fotografiemi, že hluboko před prosincem

2015, kdy byly objednány dva zásobníky TOEL, byla v souladu se smlouvou o dílo dodána tzv. černá nádrž o objemu 5 m³ s čerpadly určená do vnitřních prostor, která však byla dlouhodobě nevhodná do venkovního prostředí a při úplné naplněnosti překračovala limity EIA. Též rozsudek nehodnotil vyjádření zpracovatele znaleckého posudku ČVUT, že za dané situace bylo nahrazení sklolaminátové nádrže dvěma plastovými dvouplášťovými rozumným řešením, které umožnilo zkušební a poté běžný provoz.

21. Za nejpodstatnější námitku odvolání obžalovaný označil otázku subjektivní stránky posuzovaného trestného činu, když současně svůj spolupodpis na soupisu provedených prací nikdy nezpochyboval. Ze zprávy o daňové kontrole Finančního úřadu pro Ústecký kraj ze dne 27. 3. 2019 plyne, že cíl projektu – snížení úrovně znečištění ovzduší v zájmové lokalitě – byl splněn. V projednávané věci jde o delikt úmyslný, tj. pachatel musí být veden záměrně uvést v omyl dotační orgán uvedením nepravdivých údajů, aby se tak vytvořila možnost vylákat peněžní prostředky na účely, na něž nebyla evropská dotace určena. Závěru o subjektivní stránce odporují skutečnosti vyplývající z provedeného dokazování; ad 1) dne 25. 11. 2015, tj. před žádostí o platbu, se konala schůzka svědků [příjmení] (ŽTAS), [příjmení] (Ascend) a Poláka (SFŽP), na níž se řešila informace o změnách skladu TOEL oproti původnímu dotovanému záměru, dopad okolností schůzky do subjektivní stránky rozsudek nehodnotí, zejména okolnost, že dotační orgán, který měl být nepravdivými údaji podveden, byl již předem upozorňován na část projektu, kde se to má stát, ad 2) sám dotační orgán (prostřednictvím společnosti A a svědkyně [příjmení]) požadoval při fakturaci držet linii smlouvy o dílo a případné rozpory mezi rozsahem díla a tendrem řešit až následně při závěrečném vyhodnocení akce (ZVA), což vyplývá z výpovědí obžalovaných [příjmení] a [příjmení], jakož i svědků [příjmení], [příjmení] a [příjmení]. Ve vztahu ke svědkyni [příjmení] soud užívá zlovolné spekulace (šlo o subalterního zaměstnance, byla pod enormním tlakem a svébytnými kroky osob spojených s obžalovanými, čelila velkému tlaku, byla obětí beránek), které nemají žádnou oporu v důkazech. S hodnocením soudu dále obžalovaný polemizuje tím, že dokument Závazné pokyny pro žadatele a příjemce podpory (bod 8.3 písm. d) stanoví, že faktury musí být doloženy rozpisem prací dle dané smlouvy o dílo, termín ZVA byl ze strany dotačního orgánu stanoven na 30. 11. 2016 a z textových částí příslušného formuláře vyplývá, že i v této fázi se počítá s vratkami z vlastní iniciativy. Tyto listinné důkazy rozsudek nehodnotí. Úsudek nalézacího soudu, že odmítá uvěřit, že by obžalovaní jako profesionálové uvěřili nesmyslnému sdělení svědkyně [příjmení], obžalovaný konfrontuje s názory skutečných profesionálů, pro které je administrace dotací náplní jejich práce (svědci [příjmení] [příjmení], [příjmení], Polák, svědci ze společnosti A [příjmení], [příjmení]). Ve vztahu k výpovědím svědků [příjmení] a [příjmení] obžalovaný připomíná kritéria hodnocení věrohodnosti svědeckví, mezi něž patří osobní vztah k věci a možná motivace vypovídat určitým způsobem. Svědkyně [příjmení] jistě měla důvod vypovídat tak, aby to neuškodilo reputaci její poradenské společnosti, neublížilo jí samotné a nekompromitovala pracovníka SFŽP, s nímž dlouhodobě spolupracuje. Stejně tak je možno nahlížet i na svědectví [příjmení] i z pohledu příbuzenského vztahu ke svědkyni [příjmení], která je jeho švagrovou. Z výpovědí profesionálů pak vyplývá, že ani oni neměli jasno ohledně možnosti uplatnit změny a realizovat vratky až do ZVA a minimálně nevyloučili postup, který je předmětem tohoto trestního řízení. V neposlední řadě pro subjektivní stránku má význam i skutková okolnost ad 3) že obžalovaný již v prosinci 2015, tedy v měsíci žádosti o platbu, řešil se svědkyní [příjmení] změny ve skladovém hospodářství, což též zpochybňuje jeho úmysl někoho podvést nepravdivými údaji a za jejich využití způsobit evropským financím škodu.

22. V poslední části odvolání obžalovaný uvedl, že vedle nesprávného výroku o vině považuje i uložený trest (včetně povinnosti k náhradě škody) za nepřiměřený k projednávané věci. Krajský soud uložil obžalovaným kumulativně peněžité tresty v celkové výši odpovídající téměř čtyřnásobku způsobené škody. [příjmení] sám má měsíční výdělek 45 000 Kč, hypoteční splátky 12 000 Kč měsíčně, vyživovací povinnost na tříleté dítě, dům v SJM, je bez úspor. Za této situace peněžitý trest ve výši 600 000 Kč za současné solidární povinnosti k náhradě škody a uložení trestu

zákazu činnosti omezující jeho výdělečné schopnosti se jeví jako realitě zcela neodpovídající. Nadto po vyhlášení rozsudku vstoupila v účinnost novela trestního zákona, která zdvojnásobila hranice majetkových deliktů, což by mělo ovlivnit i úvahu o výměře trestů.

23. Konečný návrh obžalovaného zní, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil v části týkající se jeho osoby a rozhodl o jeho zproštění z obžaloby.

24. Obžalovaná Žatecká teplárenská, a.s., zaslala odvolacímu soudu písemné vyjádření k odvolání všech ostatních spoluobžalovaných.

25. K odvolání obžalovaného [jméno] [příjmení] zdůraznila, že tento sám přiznává svá pochybení a porušení některých povinností při realizaci projektu ekologizace a též přiznává, že zastupitelstvo neinformoval, neboť byl přesvědčen, že problém bude schopna společnost sama vyřešit a že řešení by bylo okamžitě napadeno osobami naladěnými ve vztahu k vedení společnosti nepřátelsky. Je zřejmé, že obžalovaný jednal v rozporu se zásadou transparentnosti, svévolně vybočil z povinností, tudíž jeho jednání je excesem a nemůže být přičitatelné obžalované ve smyslu zákona o trestní odpovědnosti právnických osob. Obžalovaný uvedl, že při podpisu závěrečné žádosti o platbu nekontroloval všechny přílohy a nevěděl, že některé položky rozpočtu nemusí kopírovat skutečnou realitu. Tímto fatálním pochybením umožnil, aby celý problém s chybně podanou žádostí o dotaci nastal, a současně prokázal snahu co nejméně škodit vlastní osobě, nikoliv snahu chránit zájmy obžalované. K tvrzení obžalovaného, že svým působením prokazatelně zlepšil hospodaření společnosti, obžalovaná namítá, že díky jednání obžalovaného jí byl uložen peněžitý trest ve výši 2,250 mil. Kč, je povinna uhradit škodu 448 485 Kč a platit náklady právního zastoupení, kdy se současně domáhá zaplacení částky 10,886 mil. Kč po bývalém představenstvu, včetně obžalovaného, která byla způsobena uzavřením nadbytečné smlouvy o dílo na nepotřebné plnění. V řízení bylo prokázáno, že podmínky čerpání dotace nebyly zcela jasné a obžalovaný byl ujišťován ze strany externích spolupracovníků, že jejich postup je správný. Ani SFŽP nikdy neuvedl, že by mu ze strany obžalované byly nějaké skutečnosti zatajovány. Obžalovaná má za to, že jednání obžalovaného bylo činěno proti jejím zájmům a na její úkor, nelze proto dovodit trestní odpovědnost takto poškozené právnické osoby.

26. Ve vyjádření k odvolání obžalovaného [jméno] [příjmení] se obžalovaná Žatecká teplárenská, a.s., ohradila proti tvrzení, že obžalovaný [příjmení] neměl povědomost o skutečnosti, že projekt je dotovaný z rozpočtu EU, když provedenými důkazy bylo prokázáno, že si této skutečnosti musel být vědom (transparent na budově, pamětní deska, logo EU na dokumentaci). Obžalovaný, byť nepracoval s dokumenty určenými pro dotaci, měl odpovědnost za správnost údajů uvedených ve stavební dokumentaci, což se týká i soupisu provedených prací. Jako zásadní se účastníkům smluvního vztahu, tj. obžalované a Metrostavu a.s., jevila výsledná cena za provedené dílo, nikoliv vymezení jednotlivých položek. V případě komplikací se skladem TOEL byla nakonec po konzultaci s odbornými poradci zvolena varianta, při níž byly provedeny jiné práce oproti plánovanému řešení. Obžalovaná byla přesvědčena, že došlo pouze k záměně některých položek v rozpočtu, cena za provedené plnění měla zůstat stejná, podobně jako výsledek celé akce. Byl to právě TDI, kdo měl upozornit obžalovanou na nedostatky ve fakturách za provedené práce na skladu TOEL, avšak ze zpráv o průběhu výstavby vyplývá, že na žádný problém TDI neupozornil. Dle obžalované se obžalovanému [příjmení] nepodařilo vyvrátit, že si byl vědom financování projektu z dotace poskytované EU, nicméně posoudit trestnost jeho jednání obžalované nepřisluší.

27. V neposlední řadě obžalovaná podala své vyjádření k odvolání obžalovaného [jméno] [příjmení]. Uvedla, že dle příkazní smlouvy uzavřené se společností GREEN ENERGY CONSULTING s.r.o. měla tato společnost obstarávat záležitosti vyplývající z funkce technického dozoru stavebníka, mezi které patřila i důsledná kontrola věcné a cenové správnosti a úplnosti podkladů a faktur, jejich soulad s podmínkami a jejich předkládání k úhradě. Obžalovaný měl tedy důsledně kontrolovat rovněž méně/vícepráce a upozornit na nedostatky ve fakturách za provedené práce na skladu TOEL. Od počátku projektu bylo počítáno se zásobníkem TOEL v blízkosti

kotelny, což prvostupňový soud opominul a v rozsudku hodnotil potřebnost dodaného zásobníku v blízkosti kotelny nesprávně. Naproti tomu obžalovaný pravdivě uvádí, že podle poradenské firmy museli dodržet smlouvu a fakturaci podle smlouvy a případné změny mohly řešit až dodatečně. S odkazem na citace výpovědi svědků [příjmení], [příjmení] a [příjmení] obžalovaná zdůraznila, že i ona se při fakturaci provedených prací řídila pokyny odborných konzultantů, které si platila, a že dotační pravidla v tomto ohledu nebyla stanovena jasně. Obžalovaná trvá na tom, že obžalovaný [příjmení] při výkonu své funkce TDI v projektu ekologizace výroby tepla své stanovené povinnosti nesplnil a je odpovědný za formální pochybení, k němuž došlo. Závažnost takového pochybení však obžalovaná ponechává na úvaze soudních orgánů.

28. Odvolací soud dodává, že obdržel též písemné podrobné nesouhlasné vyjádření k rozsudku od zájmového spolku Veřejnost proti nepravostem 2016 prezentované jeho předsedkyní Ing. [jméno] [příjmení]. Ve vyjádření se uvádí, že napadený rozsudek nevyhodnotil dotační projekt v celé šíři podvodu, když nerealizovaný sklad TOEL nebyl jeho hlavní podstatou. K uvedenému odvolací soud uvádí, že toto vyjádření, které podal subjekt, jež není stranou trestního procesu, je v odvolacím řízení irelevantní, bez ohledu na jeho (ne) opodstatněnost, neboť nemá potřebnou sílu, aby se jeho tvrzeními soud mohl zabývat. Odvolací soud, stejně tak prvostupňový soud, jsou vázány žalobním návrhem a v současném stádiu je odvolací řízení vedeno toliko na podkladě odvolání obžalovaných a v takovém případě soud nemůže rozhodnout v jejich neprospěch.

29. Vrchní soud v Praze z podnětu podaných odvolání přezkoumal podle § 254 odst. 1 tr. ř. zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku, jakož i správnost postupu řízení, a to z hlediska vytýkaných vad. Po projednání věci dospěl k závěru, že podaná odvolání jsou důvodná, byť v podstatné části jejich argumentace neobstála.

30. Napadený rozsudek je výsledkem řízení, které bylo provedeno podle trestního řádu a netrpí žádnými podstatnými vadami, jež by mohly mít vliv na objasnění věci nebo na možnost uplatnění práva obžalovaných na obhajobu. Krajský soud v Ústí nad Labem provedl dokazování velice pečlivě, v souladu s ustanovením § 2 odst. 5 tr. ř. tak, aby bylo možno učinit správné skutkové závěry. Všechny potřebné důkazy byly provedeny vyčerpávajícím a procesně perfektním způsobem. Také hodnocení důkazů odpovídá požadavkům ustanovení § 2 odst. 6 tr. ř. Skutková zjištění popsána ve výroku rozsudku a podrobně rozvedená v jeho odůvodnění jsou správná, úplná a mají oporu ve výsledcích provedeného dokazování, s výhradou závěru o výši způsobené škody. Uvedené se týká skutečností charakterizujících jak místo, čas a způsob provedení činu, tak i úmyslného zavinění obžalovaných. Nálezací soud v odůvodnění svého rozhodnutí podstatné skutečnosti, včetně hodnotící úvahy, velmi podrobně, srozumitelně a přesvědčivě vysvětlil, rovněž se náležitě vypořádal i s uplatněnou obhajobou všech obžalovaných. S velmi pečlivým odůvodněním rozsudku se odvolací soud převážně ztotožnil a z důvodu stručnosti na jeho závěry odkazuje. V další části svého rozhodnutí odvolací soud zdůrazní pouze klíčové skutečnosti, které odůvodňují závěr o vině obžalovaných, a dále bude reagovat na jejich uplatněnou odvolací argumentaci. K tomu je však nutno současně zdůraznit, že odvolací námitky jsou totožné s uplatněnou obhajobou z hlavního líčení, se kterou se nálezací soud v přezkoumávaném rozhodnutí dostatečně vypořádal.

31. Soudní řízení od podání obžaloby dne 12. 4. 2019 bylo vedeno koncentrovaně, bez průtahů a v souladu se zákonem. Hlavní líčení se konalo ve třech blocích, v září 2019 (4 dny), v lednu (3 dny) a v srpnu (2 dny) 2020. Nálezací soud postupně v souladu se zákonem provedl velmi pečlivě dokazování a dne 11. srpna 2020 vyhlásil napadený odsuzující rozsudek. Skutkový stav věci, který na podkladě provedených důkazů nálezací soud zjistil, popsal ve výroku o vině a podrobně rozvedl v odůvodnění rozsudku, má spolehlivou oporu v souboru usvědčujících důkazů, který tvoří ad 1) výpovědi svědků, zejména zaměstnanců Státního fondu životního prostředí (dotační orgán), Žatecké teplárenské a.s. (příjemce dotace) a společnosti A s.r.o. (administrátor projektu), ad 2) rozsáhlý listinný materiál obsahující především dotační dokumentaci ohledně zájmového projektu, obchodní a stavební dokumentaci o realizaci projektu, dokumentaci stavebního úřadu, zápisy z

jednání představenstva ŽTAS, zápisy z jednání zastupitelstva a rady jediného akcionáře ŽTAS, zápisy z kontrolních dnů a výsledky šetření PCR a kontrolních subjektů, ad 3) znalecké posudky z oboru energetika a stavebnictví, odvětví oceňování stavebních prací, ad 4) dílčí doznání obžalovaných. Provedený důkazní stav věci nalézací soud opodstatněně označil za ucelený a dostatečně spolehlivý podklad pro rozhodnutí soudu o podané obžalobě. Též postup, jímž pro nadbytečnost nalézací soud odmítl návrhy obhajoby na doplnění dokazování (výslech svědkyně [příjmení], záznam o podání vysvětlení svědka [příjmení]) nalézací soud ve svém rozhodnutí dostatečně vysvětlil (ad bod 221), jeho závěry jsou přesvědčivé a odvolací soud se s nimi ztotožnil. K uvedenému lze dodat, že uplatněné dva návrhy jsou z pohledu celé důkazní materie zcela nevýznamné, nadto pro provedení jednoho z nich nebyly splněny ani zákonné podmínky. U veřejného zasedání již žádné nové důkazní návrhy uplatněny nebyly.

32. Jak správně uzavřel nalézací soud, v provedeném řízení bylo bez pochybností prokázáno, že ve zjištěné době (11. prosinec 2015) obžalovaná Žatecká teplárenská a.s. jednající předsedou představenstva obžalovaným [jméno] [příjmení] podala na Státní fond životního prostředí žádost o proplacení finální částky dotace z Operačního programu Životní prostředí na realizovaný projekt Ekologizace kotlů K1 a K2. Dotace byla obžalované proplacena, a to ve výši 55% způsobilých výdajů ze zdrojů Fondu soudržnosti Evropské unie. Žádost o proplacení výdajů obžalovaná doložila účetními a stavebními výkazy, v nichž deklarovala, že veškeré uváděné práce a výdaje byly realizovány, informace jsou pravdivé a že projekt odpovídá podmínkám podpory. Též není žádných pochyb o tom, že účel dotace byl naplněn a obžalovaná dotační projekt zrealizovala, s výhradou, která se týká skladu na topný olej extra lehký (tzv. TOEL), který slouží k zapálení kotlů. Stejně tak je nepochybné, že obžalovaná si na technický dozor dne 15. 5. 2015 najala společnost GREEN ENERGY CONSULTING s.r.o. zastoupenou spoluobžalovaným [jméno] [příjmení], který se v rozhodné době na realizaci dotačního projektu spolupodílel a činil důležité úkony; zejména byl v kontaktu s objednatelem i zhotovitelem díla, účastnil se kontrolních dnů a za obžalovanou podepisoval stavební dokumentaci (mj. potvrdil správnost dokumentu Soupis provedených prací ze dne 30. 11. 2015). Dne 7. 4. 2015 obžalovaná Žatecká teplárenská a.s. podepsala smlouvu o dílo se zhotovitelem projektu, jímž byla společnost Metrostav a.s. jako vítěz zadávacího řízení, jehož stavbyvedoucí, obžalovaný [jméno] [příjmení] vypracoval a podepsal Soupis provedených prací ze dne 30. 11. 2015, který obsahoval nepravdivé údaje stran skladu TOEL a byl nezbytným podkladem pro fakturaci a žádost o proplacení finální částky dotace. Rovněž správně bylo zjištěno, že ve smlouvě o dílo jsou popsány parametry skladu TOEL, konkrétně sklolaminátová nádrž o objemu 5m³, vně kotelny, chráněná před povětrnostními podmínkami, součástí budou čerpadla dopravující palivo k najížděcím hořákům, která budou chráněna stejně. Zůstalo smluvně neupraveno, zda půjde o nový stavební objekt, či využití již stávajícího, např. tzv. baterkárny. Ve skutečnosti v rozhodném období sklad TOEL v žádné podobě vybudován nebyl, náhradním řešením byla 200 litrová nádrž umístěná v podkotelí (tj. uvnitř kotelny) a dvě nádrže o objemu 2 500 l na volném vnějším prostranství, které byly dodány až v prosinci 2015 a zůstaly nerozbaleny a nevyužity ještě dlouho po sledovaném období. Potud jsou závěry soudu prvního stupně zcela správné a žádné námitky proti nim vzneseny nebyly.

33. Dodatečně (až po vyplacení celé dotace dne 17. 12. 2015 na podkladě zúčtovací faktury) dotační orgán (Státní fond životního prostředí) začal šetřit podezření, že obžalovaná část projektu fakticky nerealizovala; specificky nevyřešila skladové hospodářství a v souvislosti s ním neprovedla plánované a potřebné stavební a terénní úpravy, což bylo v dotačním řízení zatajeno. Veřejnosprávní kontrola dotačního orgánu probíhala od 26. 2. do 9. 8. 2016 a zjistila vícero porušení podmínek poskytnutí dotace, včetně nerealizace skladu TOEL. Následně z této kontroly Ministerstvo životního prostředí vyvodilo důsledky v podobě finanční opravy a vratky dotace z prostředků Fondu soudržnosti (na kotel K1 byla vyčíslena vratka dotace ve výši 1 763 702,82 Kč, z čehož na sklad TOEL připadá finanční oprava 504 790 Kč, na kotel K2 byla vyčíslena vratka dotace ve výši 728 145,60 Kč). Tytéž skutkové závěry ve vztahu k nerealizaci skladu TOEL zjistil

v hlavním líčení nalézací soud, což je nesporné skutkové zjištění, proti němuž obžalovaní rovněž nebrojí.

34. Krajský soud též správně zjistil úmyslný podíl všech obžalovaných na neoprávněném čerpání dotačních prostředků, přičemž právě do těchto skutkových závěrů směřuje těžiště podaných odvolání, byť samotné aktivní jednání, pro které stojí před soudem, obžalovaní nezpochybňují. Bylo bez důvodných pochybností prokázáno, že obžalovaná Žatecká teplárenská a.s. jako příjemce dotace, za kterou jednal předseda představenstva obžalovaný [jméno] [příjmení], poskytovateli dotace předložila žádost o proplacení finanční podpory z rozpočtu Fondu soudržnosti Evropské unie, ač obžalovaný [příjmení] dobře věděl, že obsahuje nepravdivé údaje. Tuto žádost obžalovaný doložil mj. soupisem provedených prací a zúčtovací fakturou, které vykazovaly práce a materiál na dílo nedodané a neprovedené. Soupis provedených prací vyhotovil a podepsal obžalovaný [příjmení] a jeho správnost za objednatele díla potvrdil obžalovaný [příjmení], oba též se znalostí všech podstatných skutečností, včetně částečného krytí díla dotací ze zdrojů Evropské unie. Uvedené skutkové závěry nalézacího soudu jsou správné, logické a důkazně podložené. Zavinení obžalovaných ve vztahu k nesprávnému čerpání dotace z evropského rozpočtu je třeba posuzovat komplexně, na půdorysu časové linky, podle pozice jednotlivých obžalovaných a z ní vyplývající odpovědnosti, samozřejmě podle jejich konkrétní aktivní činnosti a všech okolností případu. V této souvislosti je předně nutno zdůraznit, že všichni obžalovaní na projektu úzce, po delší dobu (zhruba šest měsíců před spácháním činu) spolupracovali, byli na sobě závislí a veškeré úkony činili souladně. Proto je nepochybné, že podstatné otázky museli řešit a na základě souhlasné dohody společně naplňovali zadání, jímž bylo neventilovat otázku řešení skladu TOEL a v rozporu se skutečností dotačnímu orgánu vykázat jeho realizaci.

35. Podstata společné obhajoby spočívá v tom, že obžalovaní popírají úmyslné zavinení a svůj podíl na činu bagatelizují. Shodnou obhajobu všichni uplatnili již v hlavním líčení, nalézací soud se s ní dostatečně vypořádal ve velmi pečlivém a přesvědčivém odůvodnění odsuzujícího rozsudku, na které odvolací soud opětovně pro stručnost odkazuje. Nalézací soud se dobře vypořádal s otázkou, zda lze reálně připustit obhajobu jednotlivých obžalovaných, nebo zda ji lze bez rozumných pochybností vyloučit. U všech obžalovaných důvodně vyhodnotil, že jejich užitá obhajoba je účelová a musí být odmítnuta. Pokud v této souvislosti obžalovaní namítají nesprávné hodnocení důkazů, v rozporu s požadavky § 2 odst. 6 tr. ř., je třeba k tomu v obecné rovině zdůraznit, že hodnocení důkazů náleží do výlučné kompetence soudu prvního stupně a jestliže jeho postup odpovídá zákonným podmínkám, jako je tomu v posuzovaném případě, odvolací soud nemůže do jeho hodnotící úvahy zasahovat. Subjektivní stránka trestného činu, není-li dáno doznání pachatele, se dovozuje z objektivních skutečností, tj. především ze skutkových zjištění, z okolností případu a neodvratnosti následku. Soud musí odpovědně vyhodnotit, jaké konkrétní jednání obžalovaný učinil, za jakých okolností, s jakými znalostmi, stejně tak co svým jednáním způsobil. Odvolací soud, ve shodě se soudem prvostupňovým, se s námitkami obhajoby neztotožnil a shledal je nedůvodnými. Přesvědčil se, že hodnocení důkazů nalézacím soudem odpovídá zákonným požadavkům a jeho závěr o vědomé účasti obžalovaných na trestné činnosti a o jejich přímém úmyslu je zcela správný. Souhrnně lze uvést, že obhajoba zmiňuje jen vybrané okolnosti, navíc izolované a účelově ve svůj prospěch. Takový hodnotící postup je však neakceptovatelný. Soud musí zvažovat všechny skutečnosti a důkazy v souhrnu, a to na půdorysu celé posuzované trestné činnosti, která vyžadovala koordinaci, dodržení časové linky a souladnost postupných úkonů.

36. Těžiště společné argumentace obžalovaných spočívá v tom, že zdědili problém neřešeného stavebního povolení na sklad TOEL, o němž se domnívali, že nebude třeba, leč později, kdy již z časových důvodů opatření stavebního povolení ohrožovalo realizaci celého díla, se ukázal opak. Sklad v původní variantě nemohli zrealizovat, hledali proto náhradní řešení bez stavebního povolení, což se podařilo. Okruh odvolacích námitek, které se vztahují k této problematice, Vrchní soud v Praze odmítá. Především proto, že okolnost stavebního povolení nemá potřebnou souvislost s trestním obviněním, pro které stojí obžalovaní před soudem, tj. umožnění nesprávného

použití finančních prostředků spravovaných Evropskou unií užitím nepravdivých dokladů. Obžalovaní mohli a byli povinni do příslušných dokladů uvést výlučně pravdivé údaje, podle reálného stavu dotovaného díla, lhotejno, zda (ne) měli či (ne) mohli mít k dispozici potřebné stavební povolení na nerealizovanou část díla. Navíc nalézací soud v odůvodnění rozsudku velmi detailně a přiléhavě vysvětlil, proč okolnost neexistence stavebního povolení a náhradní řešení skladu, které obžalovaní zvolili, jim rozhodně nemůže prospívat ani při hodnocení okolností případu. Zjištěné skutečnosti totiž dokumentují postupné vícero selhávání obžalovaných, jež nesvědčí pouze o neomluvitelném podcenění problému, nýbrž spíše o jeho cílené ignoranci, rovněž záměrné utajování problému je zjevné. Jedná se konkrétně o následující zjištění; ad 1) obžalovaní znali vyjádření stavebního úřadu ze dne 24. 2. 2015, v němž se uvádí, že, „nedojde-li stavební úpravou spočívající v rekonstrukci uhelných kotlů k negativnímu ovlivnění požární bezpečnosti stavby, bude stavební úřad posuzovat rekonstrukci jako stavební úpravu, která nevyžaduje stavební povolení ani ohlášení či jiné opatření vydávané dle stavebního zákona“, přesto obžalovaný [příjmení] nechal zastavit postup ověřování potřeby stavebního povolení nastavený předchozím vedením společnosti ŽTAS, na novém úředním postupu se obžalovaní nedohodli, a to za situace, kdy vyjádření stavebního úřadu bylo podmíněné a zvažovalo pouze rekonstrukci kotlů, nikoliv řešení skladu TOEL, ad 2) po prohlídce realizace díla stavebním úřadem dne 29. 7. 2015 v protokole ke skladu TOEL Hasičský záchranný sbor Ústeckého kraje vyslovil požadavek na požárně bezpečnostní řešení skladu k odsouhlasení, bude-li podle projektové dokumentace rekonstrukcí ovlivněna požární bezpečnost stavby – zůstalo bez reakce za strany obžalovaných, ad 3) obžalovaní ani na počátku realizace projektu neřešili umístění skladu a po získání informace o nutnosti stavebního povolení rozhodli (není objektivně zadokumentováno kdy a jak) o náhradním řešení skladu (200l nádrž na olejové topivo v podkottlí, dvě nádrže o objemu [číslo] litrů umístěné vně kotelny), které neobsahovalo definitivní a předpisům odpovídající podobu skladu, byť vyžadující delší časový horizont, bylo technicky primitivní, nadto náhradní variantu realizovali za ceny významně převyšující ceny obvyklé, bez transparentního výběrového řízení a až v nejzazší možné době z hlediska dotačních podmínek, ad 4) změnu řešení skladu obžalovaní nevykázali oficiální cestou změnovým listem řádně doručeným dotačnímu orgánu (oproti jiným ze dne 30. 11. 2015, doručené na SFŽP dne 7. 12. 2015), nýbrž tzv., „interním“ změnovým listem z 25. 11. 2015, opatřeným podpisy obžalovaného [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení] (stavbyvedoucí zhotovitele), přičemž tento interní změnový list se objevil až v rámci veřejnosprávní kontroly v roce 2016, současně změnovým listem popsany předmět změny ve skutečnosti realizován v plné šíři rovněž nebyl – konkrétně doplnění uzemňovacích bodů, terénní úpravy, ad 5) obžalovaní neuvedli ke skladu TOEL žádné poznámky ve stavebním deníku, v zápisech z kontrolních dnů, ve zprávě o činnosti ŽTAS, v e-mailové komunikaci z listopadu 2015 (SFŽP, ŽTAS, TDI a Ascend), ve které se řeší zápis z jednání dne 16. 10. 2015, jemuž byli přítomni obžalovaní [příjmení] a [příjmení] a řešily se různé otázky, vyjma skladu. Též do zápisů z jednání představenstva ŽTAS problém změny skladu TOEL nebyl zanesen, s jedinou výjimkou (dne 26. 11. 2015 informace o dodání dvou nádrží vně kotelny). Na základě uvedeného je nutno shrnout, že všichni obžalovaní od počátku svým zapojením do projektu způsobili, že naznačený problém se skladem TOEL, byť převzatý z dřívějšíka, jejich zaviněním dále gradoval, což se ve finále rozhodli utajit při finálním čerpání dotačních prostředků.

37. Druhým důležitým argumentem obhajoby je společné tvrzení, že společnost Ascend s.r.o. obžalovaným poskytla informaci o tom, že při čerpání dotace je nutno dodržet původní parametry smlouvy o dílo a teprve až při závěrečném vyhodnocení akce (ZVA, jehož cílem je ověřit skutečnost, že dotace splnila svůj primární účel) vypořádat případné odchylky podle reálně uskutečněného díla. V této souvislosti je odkazováno na zprostředkovaný rozhovor svědkyň [jméno] [příjmení] (ekonomický úsek ŽTAS) a [jméno] [příjmení] (Ascend), dále na informační schůzku dne 25. 11. 2015 ([jméno] Seidl za ŽTAS, [jméno] [příjmení] za Ascend, [jméno] [příjmení] za SFŽP). I tyto námitky obhajoby krajský soud vyhodnotil správně. Předně naznačená konstrukce ve své podstatě znamená, že obžalovaní dostali od odborného subjektu radu či pokyn k tomu, aby

záměrně vystavili nepravdivé doklady pro finální čerpání dotace (bez ohledu na skutečný stav díla), podle které v dobré víře postupovali. Tento argument i odvolací soud považuje za nevěrohodný a vykazující znaky účelové snahy přesunout odpovědnost za nepravdivý doklad na jiného. Nadto naznačená konstrukce nemá oporu v žádném spolehlivém důkazu. Vyjma obhajoby obžalovaných [příjmení] a [příjmení] k okolnosti předání informace podaly přímá svědectví svědkyně [příjmení] a Vonková. Krajský soud důkazní hodnotu jejich výpovědí posuzoval podle všech zákonných hledisek a jeho postupu nelze nic oprávněně vytknout, byť obhajoba je jiného názoru. Svědkyně [příjmení] předání tvrzeného pokynu rozhodně nepotvrdila, naopak vypověděla proti takové verzi, a svědkyně [příjmení] vypovídala rozporně a vyhýbavě, což krajský soud důvodně vyhodnotil jako málo spolehlivé svědectví. Nadto pokyn, „při čerpání dotace v každém případě dodržet smlouvu o dílo“ je ve zjevném rozporu se zavedenou praxí změnových listů, která by tak postrádala smysl. Pokud jde o zmíněnou informativní schůzku ze dne 25. 11. 2015, její obsah nebyl písemně zachycen a účastníci o ní vypověděli málo určitě a nesouladně, nicméně žádný z nich netvrdil, že byla na ní sjednána dohoda o vykázání neuskutečněné části díla pro účely čerpání dotace. Tvrzení obžalovaných, že při výkazu stavebních prací v rozporu se skutečností postupovali v dobré víře, je rovněž v příkrém rozporu s tím, že změnu v projektu sami neprezentovali při veřejnosprávní kontrole a reagovali teprve až na její zjištění. Námitku obhajoby, že i podle zaměstnanců SFŽP je při závěrečném vyhodnocení akce ještě prostor k finančním korekcím, odvolací soud nezpochybňuje. Současné však slyšení svědci z dotačního orgánu rozhodně nepotvrdili jako možnou skutkovou konstrukci, že příjemce dotace je povinen (či oprávněn) vědomě čerpat finanční prostředky s užitím nepravdivých dokladů a tyto, „zhojit“ až následně při vyhodnocení akce; tato verze byla naopak označena za svérázný výklad dotačních pravidel, v rozporu s praxí. K této problematice zbývá zdůraznit, že i kdyby se v daném případě ukázalo, že někdo ze zaměstnanců dotačního orgánu (jako osoba mající zvlášť uloženou povinnost hájit zájmy Evropské unie viz ust. § 260 odst. 4 písm. b) tr. zákoníku) věděl o nezákonném postupu příjemce dotace a mlčky mu umožnil neoprávněně načerpat dotační prostředky, na vině obžalovaných by to nic nemohlo změnit.

38. V neposlední řadě obhajoba ve svůj prospěch akcentuje dvě správná skutková zjištění; jednak neoprávněně načerpaná část dotačních prostředků představuje jen zlomek celkového rozsahu dotace, jednak příjemce dotace, obžalovaná [příjmení], sama oznámila změnu projektu a požádala o vynětí části díla z dotace. Tato argumentace obhajoby je opodstatněná, leč nemůže mít dopad, kterého se dožaduje, tj. zánik trestní odpovědnosti. Neoprávněně získanou dotaci nelze poměřovat pouze číselně, nýbrž i z hlediska významu nerealizované části dotačního projektu, který v dané době představoval strategický úkol pro obžalovanou [příjmení]. Byť sklad topného oleje nevyžadoval v dotačním rozpočtu vysokou položku, byl nezbytnou a podstatnou součástí projektu, neboť bez paliva a jeho uskladnění nebylo možno rekonstruované kotle uvést do provozu. Za této situace nelze bagatelizovat okolnost, že obžalovaní dlouhodobě, nanejvýš okrajově a netransparentně řešili skladové hospodářství, přičemž svá pochybení ve finále se rozhodli vyřešit předstíráním realizace skladu TOEL. Pokud jde o druhé zjištění, obžalovaná [příjmení] skutečně nakonec sama požádala o korekci projektu a vynětí jeho části z dotační podpory, včetně vrácení částky 504 790 Kč dotačnímu orgánu. Jak bylo již výše zmíněno, k tomuto úkonu došlo až po spáchání trestného činu, v reakci na šetření veřejnosprávní kontroly, která odhalila nedostatky. Vracená částka dotačních prostředků pak byla krajským soudem správně zohledněna ve výroku o náhradě škody.

39. Nad rámec výše uvedeného a v souladu s odůvodněním napadeného rozsudku, v reakci na konkrétní relevantní odvolací námitky obžalovaných, považuje odvolací soud za potřebné doplnit následující argumentaci.

40. Námitkám obžalované společnosti Žatecká teplárenská, a.s., Vrchní soud v Praze nemohl přisvědčit. Krajský soud se ve svém rozhodnutí dostatečně vypořádal s podmínkami trestní odpovědnosti obžalované a s naplněním zákonných znaků § 8 zák. č. 418/2011 Sb. o trestní

odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim. Správně konstatoval, že právnická osoba jednala svým statutárním orgánem – předsedou představenstva, tedy osobou ve vedoucí funkci se zvýšenou odpovědností za tzv. compliance program, včetně preventivních, vyhledávacích a reaktivních opatření, dodržování a vynucování jejich plnění, odstraňování nedostatků a vyvozování osobní odpovědnosti za ně. U dané společnosti byla naplněna i další zákonná podmínka její trestní odpovědnosti formulovaná v § 8 odst. 1 téhož zákona, neboť jednala v rámci své činnosti i ve svém zájmu (získat neoprávněně část dotace). Jménem společnosti mohli protiprávnímu činu zabránit členové představenstva, dozorčí rada, jediný akcionář, avšak tito na danou situaci účinně nereagovali, ať již proto, že s obžalovanou sdíleli stejný postoj či rozhodné informace jim byly utajeny. Nalézací soud v odůvodnění napadeného rozsudku velmi pečlivě rozvedl a doložil, že u obžalované v posuzovaném období účinné kontrolní mechanismy nefungovaly a obžalovaná realizovala dotační projekt s dílčími nedostatky (včetně skladu TOEL) a ve výsledku i s rezignací na pravidla dotační podpory. [ulice] compliance pravidla fungovala pouze formálně a představenstvo společnosti jako celek bylo loajální k porušování nastavených pravidel (viz např. výběrová řízení). Na podrobné odůvodnění rozsudku (zejména ad [číslo]) odvolací soud odkazuje. S ohledem na zjištěné okolnosti nelze dospět k závěru, že by právnická osoba vynaložila jakékoliv úsilí, aby spáchání protiprávního činu zabránila, proto nelze mít za to, že by se zprostila trestní odpovědnosti podle § 8 odst. 5 zák. č. 418/2011 Sb. Prvostupňový soud správně rozhodl, že trestný čin spáchaný předsedou představenstva je nutno obžalované přičíst ve smyslu § 8 odst. 1, odst. 2 zák. č. 418/2011 Sb.

41. Odvolací soud obžalované nemohl přisvědčit, ani pokud jde o výtku, že její trestní odpovědnosti brání formální neplatnost podané žádosti o dotaci v důsledku podpisu žádosti pouze jedním členem představenstva. Již krajský soud tuto námitku správně vyhodnotil (bod 224) a odvolací soud se s jeho argumentací ztotožnil. Za situace, kdy sama obžalovaná poskytovateli dotace označila jako svého statutárního zástupce pouze obžalovaného [jméno] [příjmení] (dříve [jméno] [příjmení]), ten byl osamoceně uveden v rozhodnutí o poskytnutí dotace (ve změněné verzi) a následně podepsal finální žádost o proplacení dotace ze dne 9. 12. 2015, přičemž obě strany tento postup akceptovaly jako správný a dodržovaly jej, pak nelze o platnosti podané (a proplacené) žádosti s úspěchem pochybovat. V dotačním řízení strany sice sjednaly jiný způsob jednání jménem společnosti, než odpovídá zápisu v obchodním rejstříku, podle něhož za představenstvo jednají navenek dva členové představenstva společně, avšak tato okolnost rozhodně nemůže bránit trestní odpovědnosti obžalované za spáchaný trestný čin, jak ostatně správně vyhodnotil nalézací soud.

42. [příjmení] jsou též odvolací námitky obžalovaného [jméno] [příjmení]. Obžalovaný zdůrazňuje okolnosti, za kterých k činu došlo, čímž se snaží rozmělnit svoji trestní odpovědnost. Odvolací soud se přesvědčil, že obžalovaný svým popisem událostí skutkový stav věci významně zkresluje ve svůj prospěch. Do funkce předsedy představenstva společnosti ŽTAS nastoupil dne 12. 1. 2015 na základě vlastního rozhodnutí a dobře znal potíže, kterým bude čelit (v přípravě strategická dotační akce, časový přes do konce roku 2015, tlak nepřátelského dřívějšího vedení společnosti). Pod jeho vedením došlo k výběru zhotovitele díla (dne 16. 3. 2015, nejvýhodnější nabídka, leč vítěz nesplňoval jeden kvalifikační předpoklad, což přineslo sankční opatření dotačního orgánu), tudíž vlastní realizaci projektu byl přítomen od samého počátku. Protože šlo o akci strategického významu, byl povinen projektu věnovat vysokou pozornost, a to tím spíše, že na zasedání představenstva dne 16. 1. 2015 mu byla svěřena do kompetence právě agenda projektu Ekologizace ŽTAS. Dne 17. 2. 2015 obžalovaný podal na zasedání představenstva informaci, že na výměnu kotlů není třeba stavební povolení a ačkoliv následně dne 24. 2. 2015 stavební úřad vydal vyjádření ke stavebnímu povolení (viz výše ad 36), které obsahovalo podmínku a nezahrnovalo sklad TOEL, obžalovaný na následujícím zasedání představenstva dne 16. 3. 2015 (ani později) v rámci informace o stavu projektu problém stavebního povolení a skladu TOEL neotevřel. Dokonce ani po proběhlé kontrole stavebního úřadu dne 29. 7. 2015, kdy přítomný subjekt Hasičský záchranný sbor Ústeckého kraje na problém výslovně upozornil, obžalovaný neučinil žádné opatření. Pokud

obžalovaný namítá, že podepsal jen žádost o proplacení dotace a nevěděl o nepravdivých údajích (šlo o rozsáhlý detailní rozpočet), neboť se plně spoléhal na odborné vedení projektu, nelze mu přisvědčit. Obžalovanému není kladen za vinu podpis samostatné a málo významné listiny z titulu funkce předsedy představenstva společnosti, nýbrž okolnost, že žádost o proplacení dotace s nepravdivými údaji podepsal jako finální klíčový úkon při realizaci dlouhodobé strategické akce, kterou od počátku průběžně řídil, řešil její problémy a nesl za ní odpovědnost. Nerealizovaný sklad TOEL byl nedílnou součástí projektového rozpočtu a obžalovaný s ohledem na svou klíčovou roli o změně projektu a jejích dopadů do stavební, účetní a dotační dokumentace musel vědět. Odborné vedení projektu (technický dozor investora), které vykonával spoluobžalovaný [jméno] [příjmení], sice aktivně plnilo své úkoly jako mezičlánek mezi příjemcem dotace a zhotovitelem díla, avšak ve shodě s obžalovaným a loajálně k jeho zájmům, potažmo zájmům příjemce dotace. Ani další argumentace obžalovaného není pádná; svědek [jméno] [příjmení] vedoucí útvaru výroby tepla ŽTAS, vysvětlil, že pro topnou sezonu 2015 byl zajištěn záložní zdroj tepla v podobě dvou mobilních kotlů (s vlastními nádržemi) a okolnost hospodářského růstu společnosti pod vedením obžalovaného nikterak nesouvisí se skutkovým stavem věci, který je přezkoumáván. Vrchní soud v Praze uzavírá, že námitky obžalovaného [jméno] [příjmení] v odvolacím řízení neobstály.

43. Odmítnout je nutno i argumentaci obžalovaného [jméno] [příjmení]. Je pravdou, že obžalovaný byl pouze jeden ze tří stavbyvedoucích ([příjmení], Nový, [příjmení]), avšak z listinné dokumentace vyplývá aktivní role jeho osobně a [jméno] [příjmení]. Klíčový doklad, „Soupis provedených prací“ vyhotovil i podepsal za zhotovitele obžalovaný a není žádných pochyb o tom, že tak učinil se znalostí všech relevantních skutečností; dílo bylo vedeno v režimu dotace ze zdrojů EU, mělo časový limit, listina vykazovala práce nerealizované a soupis provedených prací se zjišťovacím protokolem jsou standardní dokumenty potvrzující realizaci stavby pro finanční vypořádání díla, včetně dotační podpory. Znalost účelu dokumentů, soupis provedených prací a zjišťovací protokol“ je i pro laika notorií, tím spíše pro funkci stavbyvedoucího. Všechny tyto skutečnosti nalézací soud v odůvodnění napadeného rozsudku přesvědčivě odůvodnil, na což odvolací soud odkazuje. Lze shrnout, že obžalovaný se na stavbě v rozhodné době aktivně angažoval, účastnil se kontrolních dnů (kde sklad TOEL neřešil, stejně tak ve stavebním deníku), za zhotovitele vyjednával, měl přístup k projektové a stavební dokumentaci, spolufinancování projektu z rozpočtu EU bylo zřetelně na stavbě vyznačeno a vyplývalo i z dokumentace, předmětem díla byla i pamětní tabule označující zdroj dotační podpory. Změnový list ze dne 25. 11. 2015 nic nemění na tom, že soupis provedených prací nebyl ohledně skladu TOEL pravdivý, nehledě na to, že práce nebyly realizovány ani podle změnového listu, jehož navíc doprovází podezřelé okolnosti. Není rozhodné, že obžalovaný neznal dotační podmínky a ve vztahu k dotačnímu subjektu neměl žádnou povinnost. Podstatné je, že v souladu s předchozí dohodou úmyslně učinil takové úkony, které umožnily nesprávné použití finančních prostředků užitím nepravdivých dokladů, což bylo bez důvodných pochybností prokázáno.

44. Odvolací soud rovněž nemohl přisvědčit námitkám obžalovaného [jméno] [příjmení]. Ani o jeho vině žádné pochybnosti v odvolacím řízení nevznikly. Tento obžalovaný do činnosti technického dozoru investora vstoupil dne 15. 5. 2015, tj. s odstupem jednoho měsíce od předání pracoviště zhotoviteli díla. Z popisu své úlohy technického dozoru při realizaci díla si zcela jistě musel být vědom své odpovědnosti jak vůči příjemci dotace, tak vůči dotačnímu orgánu, kterým měl garantovat, že jím podepsané dokumenty jsou pravdivým obrazem skutečné realizace díla a že z dotační podpory budou profinancovány skutečně provedené práce. Lze připustit, že přijal náročný úkol a vstoupil do obtížné situace (těsný časový limit, pozdní dodání projektové dokumentace, absence stavebního povolení, neřešený sklad TOEL), nicméně dobrovolně a se znalostí věci. I on, nepochybně po dohodě, zvolil loajální postoj k představenstvu společnosti a souladně s ním odsouval a zastíral problém se skladem olejového topiva. To vyplývá ze zápisů z jednání představenstva Žatecké teplárenské a.s., jimž byl pravidelně přítomen od 28. 5. 2015 a podával informace o projektu ekologizace (změna projektu – vyjmutí odsíření, složení uhlí,

demolice a rekonstrukce kotlů, časový harmonogram, kvalita kotlové vody, rozhodnutí o dotaci, projektová dokumentace předána dne 15. 6. 2015, další verze po připomínkách TDI až v říjnu 2015, otevření střechy, smluvní sankce pro zhotovitele díla, ujištění, že stavba probíhá v souladu se zadávacím řízením a harmonogramem, rozpočtová rezerva atd.), avšak otázku skladu TOEL nikdy neotevřel. Jedinou výjimkou je zasedání představenstva dne 26. 11. 2015, kdy poprvé po informaci člena představenstva [jméno] [příjmení] o otázce olejového hospodářství obžalovaný [příjmení] pouze uvedl, že, „budou dodány a složeny dvě olejové nádrže vně kotelny.“ Následně dne 30. 11. 2015 obžalovaný vlastnoručním podpisem stvrdil správnost zjišťovacího protokolu o provedených stavebních pracích za období 11/ 2015 a soupisu provedených prací, včetně souhrnné tabulky cenových specifikací díla, ačkoliv ve skutečnosti položková část rozpočtu týkající se skladu TOEL nebyla naplněna (dokonce dvě nádrže 2 500 l byly objednány a dodány až v prosinci 2015), což obžalovaný dobře věděl. V příloze k protokolu o předběžném převzetí 1. části díla rovněž z 30. 11. 2015 obžalovaný uvedl mezi vadami a nedostatky mj., změna umístění nádrže ELTO pro startovací hořáky“, ve vztahu ke skladu jiné nedostatky nezmínil (za objednatele protokol s přílohou podepsal obžalovaný [příjmení] a za zhotovitele stavbyvedoucí [jméno] [příjmení]). V zápisech z kontrolních dnů, jichž se účastnili za zhotovitele stavbyvedoucí [jméno] [příjmení] a obžalovaný [jméno] [příjmení] a za objednatele obžalovaný [jméno] [příjmení], za období květen 2015 - 24. 11. 2015 se ve vztahu ke skladu TOEL neobjevila žádná poznámka, což znamená, že účastníci předstírali, že se skladem nejsou žádné problémy. Pokud obžalovaný odkazuje na kontrolní den [číslo] ze dne 11. 8. 2015, pak ani zápis z uvedeného kontrolního dne neobsahuje žádné skutečnosti ve vztahu ke skladu TOEL (viz čl. 2472 spisu), a to ani v příloze, když protokol jako přílohu uvádí pouze prezenční listinu. Zápis je podepsán obžalovaným [příjmení] a [jméno] [příjmení]. Odvolací soud nesdílí ani výhrady obžalovaného ke znaleckému posudku znalce [příjmení] [jméno] [příjmení], z jehož závěrů nalézací soud důvodně vycházel. Znalecký posudek je přesvědčivý, znalec k jeho podání má dostatečnou specializaci a znalecké nálezy odpovídají ostatním důkazům. Nadto pro závěr o vině je posudek rozhodný v té části, která vyčíslila tzv. méněpráce (viz jeho příloha ze dne 18. 9. 2018) a proti tomuto znaleckému závěru obžalovaný v konkrétní rovině nebrojí. V neposlední řadě je nutno zmínit listiny za příjemce dotace arobované obžalovaným [příjmení]; nabídka na dodávku 200l nádrže ze dne 13. 10. 2015 za úhrnnou cenu 648 700 Kč (fakticky dodána dne 1. 10. 2015 za částku 12 778 Kč) a nabídka na dodávku dvou nádrží 2 500 l ze dne 20. 10. 2015 za cenu 917 800 Kč (fakticky dodány 22. 12. 2015 za částku 100 551 Kč vč. DPH). Z uvedených souvislostí je dostatečně zřejmé, že obžalovaný po rozhodující dobu projektu vykonával technický dozor investora ve vztahu ke skladu TOEL nedůsledně a účelově, přičemž ve finále vědomě potvrdil správnost nepravdivých dotačních dokladů, které umožnily nesprávné použití finančních prostředků z rozpočtů spravovaných Evropskou unií.

45. Na základě shora uvedeného ve shodě s napadeným rozsudkem Vrchní soud v Praze uzavírá, že trestná činnost všech obžalovaných byla v provedeném řízení spolehlivě a bez důvodných pochybností prokázána. Opačné stanovisko jejich obhajoby je účelovou konstrukcí, která dílem je irrelevantní, dílem byla v řízení beze zbytku vyvrácena.

46. Odvolací soud se neztotožnil se závěrem o výši způsobené škody v částce 953 275 Kč, byť mechanismus výpočtu škody je správný, nepřesný je pouze výsledný součet dílčích položek. Výše škody představuje neoprávněnou část čerpané dotace. Objem předstírané práce a nedodaného materiálu na sklad TOEL byl určen jako součet dílčích položek uvedených ve výroku rozsudku dílem podle soupisu provedených prací a faktury (zcela nerealizované položky SO 03, IO 20, IO 21, PS [číslo], tyto v částce 1 566 500 Kč), dílem podle znaleckého posudku z oboru stavebnictví, specializace oceňování stavebních prací, znalce [příjmení] [jméno] [příjmení], který ohodnotil nerealizované méněpráce související výlučně se skladem TOEL v položkách, které zčásti byly provedeny (IO 22, IO 27, PC 04, tyto ve výši 91 700 Kč). Takto byla vyčíslena celková nerealizovaná suma prací a materiálu částkou 1 658 200 Kč, z čehož 55% připadá na neoprávněnou

dotační podporu ve výši 912 010 Kč, což je správná výše škody způsobená trestným činem. Právě minimálně v rozsahu uvedené částky lze dovodit úmysl obžalovaných neoprávněně vylákat dotační prostředky uvedením nepravdivých údajů a předložením nepravdivých dokladů. Početní nesrovnalost v popisu skutku není významná, přesto ji odvolací soud ve svém rozhodnutí napravit, neboť je ve prospěch všech obžalovaných.

47. Nalézací soud v odůvodnění napadeného rozsudku (ad [číslo]) též správně vyhodnotil, že jednání obžalovaných vykazuje potřebný stupeň škodlivosti trestného činu, kdy kritéria § 39 odst. 2 tr. zákoníku jsou naplněny odpovídající intenzitou, proto jednání obžalovaných nelze vyjmout z trestněprávní represe ani s využitím principu užití trestního práva jako krajního právního prostředku (ultima ratio). Posuzovaný případ nespadá do kategorie případů, u kterých je trestní odpovědnost vyloučena s ohledem na zásadu subsidiarity trestní represe ve smyslu § 12 odst. 2 tr. zákoníku, což platí u obžalovaných i za situace, že jejich jednání bylo odvolacím soudem právně kvalifikováno mírněji než v napadeném rozsudku. Posuzovaná trestná činnost obžalovaných vykazuje okolnosti, které jsou typické pro obvyklý stupeň škodlivosti činu; jednali po delší dobu, promyšleně, po vzájemné dohodě, projevíli snahu zakrýt trestnou činnost, podepsali a předložili klíčové stavební i dotační dokumenty obsahující nepravdivé údaje, jimiž deklarovali údaje v rozporu se skutečností, jednali koordinovaně a ve shodě s dalšími osobami, způsobili škodu významně převyšující spodní hranici zákonné kategorie škody větší a dosahující téměř spodní hranice škody značné. Jednáním obžalovaných byl porušen zájem na zákonném nakládání s dotačními prostředky z rozpočtu Evropské unie, a to měrou, kterou nelze v žádném případě bagatelizovat a hodnotit jako méně škodlivou. Závažnost zjištěného jednání nevybočuje z toho, co zákon v tomto směru obvykle předpokládá.

48. Naproti tomu v napadeném rozsudku odvolací soud zjistil vadu v právní kvalifikaci správně zjištěného skutkového stavu věci. Zjištěný skutek soud prvního stupně správně podřadil pod právní kvalifikaci zločinu poškození finančních zájmů Evropské unie podle § 260 odst. 1, odst. 4 písm. c) tr. zákoníku, kterého se obžalovaní Žatecká teplárenská a.s., [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení] dopustili jako pachatelé a obžalovaný [jméno] [příjmení] jako účastník ve formě pomoci podle § 24 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku. Skutkovou podstatu uvedeného trestného činu obžalovaní naplnili tím, že v žádosti o proplacení dotace z rozpočtu Evropské unie a v souvisejících dokladech uvedli nepravdivé údaje a takovým činem podle rozsudku způsobili škodu ve výši 953 275 Kč, tj. značnou škodu podle ustanovení § 138 tr. zákoníku platného v době činu a v době rozhodnutí krajského soudu. Odvolací soud při přezkumu právního posouzení skutkových závěrů musel zvažovat novelizované znění trestního zákoníku novelou č. 333/2020 Sb. s účinností od 1. 10. 2020, která nově určila zákonnou kategorii škody značné od částky nejméně 1 000 000 Kč a škody větší v rozmezí 100 000 Kč až 1 000 000 Kč, což jest pro pachatele obecně výrazně příznivější. V posuzované trestní věci novela na obžalované dopadá, neboť škoda způsobená na úkor rozpočtu Evropské unie činí částku 912 010 Kč, která spadá do kategorie škody větší, nikoli značné, jak uvádí napadený rozsudek. Protože novelizované znění trestního zákoníku pro obžalované je příznivější (viz § 2 odst. 1 tr. zákoníku o trestnosti činu), je na místě aplikovat pozdější zákon (jeho novelizované znění), který soud prvního stupně ještě nemohl při právním posouzení skutku užít.

49. Na základě výše uvedeného odvolací soud uzavírá, že výrok o vině po právní stránce byl shledán nezákonným, proto z podnětu odvolání všech obžalovaných musel být napadený rozsudek podle § 258 odst. 1 písm. b), d) tr. ř. zrušen v celém rozsahu. Na podkladě nalézacím soudem správně zjištěného skutkového stavu věci (s výhradou drobné nepřesnosti v rozsahu způsobené škody) odvolací soud podle § 259 odst. 3 tr. ř. znovu rozhodl tak, že obžalovaní totožným jednáním jako v popisu skutku ve výrokové části napadeného rozsudku spáchali přečin poškození finančních zájmů Evropské unie podle § 260 odst. 1, odst. 3 tr. zákoníku ve znění zákona č. 333/2020 Sb., a to obžalovaná Žatecká teplárenská a.s. za užití § 7 zák. č. 418/2011 Sb. o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, obžalovaní [příjmení] a [příjmení] jako spolupachatelé dle § 23 tr. zákoníku a obžalovaný [příjmení] jako pomocník dle § 24 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku.

Obžalovaní činem způsobili škodu ve výši 912 010 Kč, tj. škodu větší podle kategorizace škod danou ustanovením § 138 tr. zákoníku.

50. V napadeném rozsudku též neobstály výroky o trestech, které podle zjištění odvolacího soudu jsou jednak nepřiměřeně přísné (§ 258 odst. 1 písm. e) tr. ř.), jednak do úvahy o trestu je nutno nově promítnout i příznivější právní kvalifikaci. Obžalovaným fyzickým osobám je nyní ukládán trest za jeden úmyslný přečin v rámci ustanovení § 260 odst. 3 tr. zákoníku, které stanoví trest odnětí svobody jeden až pět roků nebo trest peněžitý. Ke konkrétní úvaze o druhu a výměře trestů je účelné předeslat, že úkony trestního řízení byly vedeny od dubna 2015, řízení mělo standardní průběh s ohledem na rozsah prověřovaných skutečností. Délka trestního stíhání (od dubna 2018) i doba soudního řízení (od 12. 4. 2019) jsou přiměřené rozsahu a povaze trestné činnosti, stejně tak potřebnému dokazování. Po podání obžaloby na soud hlavní líčení probíhalo koncentrovaně a bez časových prodlev, též rozsudek ze dne 11. 8. 2020 byl v přiměřené lhůtě vyhotoven a věc byla odvolacímu soudu předána dne 14. 1. 2021. Odvolací soud nezjistil žádné průtahy, které by bylo třeba ve prospěch obžalovaných kompenzovat. Doba zhruba pěti roků od spáchání činu do pravomocného skončení věci odpovídá obdobným případům, proto tato okolnost může být promítnuta do výroku o trestu ve prospěch obžalovaných jen mírně.

51. [příjmení] škodlivosti spáchané trestné činnosti je středně vysoký, přičemž mezi jednotlivými obžalovanými nalézací soud správně přiměřeně diferencoval. Zohlednit je nutno především okolnost, že k trestné činnosti došlo v souvislosti s realizací významného a náročného veřejného projektu, který byl pod velkým časovým presem, důležité osoby do něj vstoupily již v rozběhnutém procesu a účel projektu se podařilo naplnit. Výše způsobené škody, která představuje neoprávněně čerpané dotační prostředky, činí zhruba 912 tisíc Kč, což sice dosahuje téměř spodní hranice přísnější kategorie škody značné, nicméně jde o částku, která je nevýrazná nejen z pohledu celé dotační podpory (cca 38 mil. Kč), ale zejména z pohledu celkových nákladů na projekt (83 mil. Kč). Jestliže tedy trestní odpovědnost obžalovaných za způsobenou škodu byla prokázána výlučně ve vztahu k malému rozsahu projektu, pak i trestní sankce musí být adekvátně tomu dostatečně šetrná. Obžalovaní se trestné činnosti dopustili se zjevným záměrem pro příjemce dotace vyčerpat dotační prostředky v maximálním možném objemu, přestože na určitou část příjemce nesplňoval potřebná kritéria. Dále lze shrnout, že obžalovaní v trestním řízení zaujali nekritický postoj s cílem zbavit se své trestní odpovědnosti. Na straně druhé je nutno zohlednit, že obžalovaná Žatecká teplárenská a.s., byť jako následek kontroly, své pochybení řešila dobrovolným vrácením části dotace ve výši 504 790 Kč, což bylo soudem důvodně posouzeno jako dílčí náhrada škody. Další peněžní sankce byly obžalované uloženy dotačním orgánem.

52. Prvoinstanční soud obžalovaným [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení], kteří za příjemce dotace nesli odpovědnost za uvedení pravdivých údajů v dotační dokumentaci, shodně uložil jednak peněžitý trest ve výměře 600 000 Kč (150 denních sazeb po 4 000 Kč), jednak trest zákazu činnosti na dobu pěti roků, a to obžalovanému [příjmení] zákaz výkonu funkce statutárního orgánu příjemců dotací a obžalovanému [příjmení] zákaz výkonu funkce technického dozoru investora ve vztahu k akcím dotovaným z rozpočtu Evropské unie nebo rozpočtů spravovaných Evropskou unií nebo jejím jménem. Tato kombinace trestů, včetně výměry peněžitého trestu, který obžalované postihne na majetku, je podle zjištění odvolacího soudu nepřiměřeně přísná jak vzhledem ke zjištěnému stupni závažnosti činu dané výší způsobené škody a okolnostmi případu, tak vzhledem k příznivější nové právní kvalifikaci. Též dosavadní bezúhonnost obžalovaným prospívá. Nadto odvolací soud zjistil, že trest zákazu činnosti byl u obžalovaného [příjmení] vyjádřen tak, že jeho výkon by byl problematický (výkon funkce statutárního orgánu příjemců dotace). Protože odvolací soud nemůže rozhodnout v neprospěch obžalovaného a současně považuje za důležité zachovat spravedlivou diferenciaci mezi obžalovanými, vyhodnotil uložené tresty zákazu činnosti nejen jako nepřiměřeně přísné z výše uvedených důvodů, ale též jako nevhodné.

53. Obžalovaný [jméno] [příjmení] byl napadeným rozsudkem odsouzen k peněžitému trestu ve výměře 200 000 Kč (100 denních sazeb po 2 000 Kč), tj. oproti spoluobžalovaným jde o výrazně

mírnější trestní postih. Diferenciace odpovídá jeho roli pomocníka a okolnosti, že on za dodavatele stavby vyhotovil stavební doklady (podklad pro dotační žádost), avšak ve vztahu k vlastnímu dotačnímu řízení již neměl aktivní roli. I u tohoto obžalovaného, ze stejných důvodů, odvolací soud shledal výměru peněžitého trestu nepřiměřeně vysokou, což bylo důvodem pro její zmírnění.

54. Obdobný závěr ve výroku o trestu odvolací soud učinil i ve vztahu k obžalované Žatecké teplárenské a.s., u které nalézací soud vyslovil jednak trest peněžitý ve výměře 2 250 000 Kč (150 denních sazeb po 15 000 Kč), jednak trest uveřejnění rozsudku. Pokud jde o uloženou majetkovou sankci, odvolací soud se s její výměrou neztotožnil. Především je neúměrně vysoká se zřetelem na závažnost činu, neboť výši způsobené škody převyšuje téměř třikrát, což neodpovídá zákonem vyžadované přiměřenosti trestního postihu. Nadto právní posouzení skutku se aktuálně mění ve prospěch obžalované. Dále je nutno zohlednit, že obžalovaná zhruba polovinu způsobené škody poškozené již dříve uhradila, navíc nesla další sankce uložené jí po provedené veřejnosprávní kontrole, přičemž dotační orgán do sankce zahrnul též v trestním řízení posuzované jednání. Dále obžalovaná ponese náklady současně uloženého trestu uveřejnění rozsudku. Obžalovaná je akciovou společností, jejímž jediným akcionářem je město Žatec, pro které dodává teplo. Ze sbírky listin v obchodním rejstříku vyplývá, že obžalovaná svou činností generuje zisk v řádu jednotek milionů Kč, což je dobrý předpoklad pro výkon spravedlivého peněžitého trestu. S přihlédnutím k uvedenému odvolací soud považuje za přiměřený peněžitý trest sestávající se z 80 denních sazeb (vzhledem ke stupni závažnosti spáchaného trestného činu) po 10 000 Kč (s ohledem na poměry obžalované právnické osoby), tj. v celkové výměře 800 000 Kč.

55. Četné námitky obžalovaná vznesla i proti trestu uveřejnění rozsudku, nicméně tyto odvolací soud shledal nedůvodnými, neboť zákonné podmínky pro jeho uložení jsou splněny. Základním účelem trestu je potřeba veřejnost seznámit s odsuzujícím verdiktem a působit na obžalovanou prostřednictvím veřejného mínění do budoucnosti. Není sporu o tom, že předmětný dotační projekt, v jehož rámci byla trestná činnost spáchána, budil silný ohlas a emoce u široké veřejnosti v dané lokalitě a v rozhodné době, proto je žádoucí, aby veřejný zájem na objektivní informovanost o věcech veřejných byl zajištěn. Není opodstatněné tvrzení obžalované, že zveřejnění rozsudku v očích veřejnosti poškodí její současné vedení, které s kauzou nemá žádnou spojitost. V části textu rozsudku určené ke zveřejnění je obsaženo časové vymezení skutku, které vylučuje nepříznivou souvislost s aktuální činností obžalované, kterou veřejnost jistě vnímá podle současných výsledků, nikoliv podle dříve spáchané trestné činnosti. Nalézací soud při ukládání trestu správně vymezil povinný rozsah rozsudku k uveřejnění, stanovil přiměřenou lhůtu a též přiléhavě určil druh veřejného sdělovacího prostředku. Jediné pochybení tohoto výroku spočívá v tom, že nalézací soud opomněl uložit obžalované právnické osobě povinnost anonymizovat údaje o jiné právnické osobě nebo o fyzické osobě uvedené v uveřejňované části textu, jak ukládá ustanovení § 23 odst. 2 zák. č. 418/2011 Sb. Tento dílčí nedostatek odvolací soud svým rozsudkem zhojil, ve zbývajícím rozsahu uložený trest uveřejnění rozsudku shledal správným a zákonným, a to s drobnými úpravami v textu, které kopírují nový výrok o vině.

56. Na základě výše uvedeného odvolací soud z důvodu uvedeného v ustanovení § 258 odst. 1 písm. e) tr. ř. po zrušení rozsudku a vyslovení nového výroku o vině obžalovaným stanovil peněžité tresty oproti soudu prvního stupně v mírnější výměře následovně; obžalované právnické osobě ve výši 80 denních sazeb po 10 000 Kč, tj. v celkové částce 800 000 Kč, obžalovaným [příjmení] a [příjmení] ve výši 100 denních dávek po 4 000 Kč, tj. v částce 400 000 Kč, a obžalovanému [příjmení] ve výši 100 denních dávek po 1 000 Kč, tj. v částce 100 000 Kč. Lze důvodně usoudit, že takto stanovené peněžité tresty vystihují povahu a závažnost spáchaného trestného činu a současně odpovídají i osobním a majetkovým poměrům obžalovaných. Odvolací soud dospěl k závěru, že pro všechny obžalované je majetková sankce reálně vykonatelná, nemůže ohrozit jejich činnost a standard a současně je dostatečně účinnou a spravedlivou sankcí za spáchanou trestnou činnost. V kombinaci s peněžitým trestem u obžalované právnické osoby ŽTAS odvolací soud zopakoval z napadeného rozsudku též trest uveřejnění rozsudku s drobnými úpravami v textu a

s dodatkem o povinnosti k anonymizaci. Odvolací soud je přesvědčen, že takto stanovený trestní postih odpovídá požadavkům zákona a je způsobilý naplnit účel trestu, který zákon vyžaduje.

57. V návaznosti na zjištěnou nepřesnost ve výroku o vině při vyčíslení výše způsobené škody odvolací soud zjistil drobné pochybení též ve výroku o náhradě škody (§ 258 odst. 1 písm. f) tr. ř.), byť proti němu žádné konkrétní výhrady uplatněny nebyly. Tento výrok kopíruje výrok o vině (škoda ve výši 953 275 Kč) a zohledňuje dobrovolné plnění obžalované Žatecké teplárenské a.s. ve výši 504 790 Kč, tedy povinnost k úhradě podle rozsudku činí částku 448 485 Kč. Poškozená Česká republika zastoupena Ministerstvem životního prostředí se k trestnímu řízení s nárokem na náhradu škody (ve výši 1 061 710 Kč) připojila řádně a včas a ke škodě došlo v přímé příčinné souvislosti s trestnou činností obžalovaných, jimž byla uložena solidární povinnost k náhradě škody. Protože poškozená požadovala k náhradě škody částku vyšší, než jí mohla být v adhezním řízení přiznána, byla důvodně se zbytkem svého nároku na náhradu škody odkázána na řízení ve věcech občanskoprávních. Potud jsou závěry prvostupňového soudu správné. Odvolací soud však musel do výroku o náhradě škody promítnout nové správné zjištění o způsobené škodě ve výši 912 010 Kč, proto povinnost k náhradě škody bylo nutno adekvátně snížit na částku 407 220 Kč.

58. Vrchní soud v Praze uzavírá, že po přezkoumání věci byl napadený rozsudek z podnětu odvolání všech obžalovaných změněn v jejich prospěch ve výroku o vině, trestu i náhradě škody.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný prostředek přípustný.

Odsouzení a nejvyšší státní zástupce mohou proti tomuto rozhodnutí podat dovolání do dvou měsíců od jeho doručení u Krajského soudu v Ústí nad Labem. Nejvyšší státní zástupce je může podat pro nesprávnost kteréhokoliv výroku, a to ve prospěch i neprospěch odsouzených. Odsouzení mohou podat dovolání pouze prostřednictvím obhájce, jinak se takové podání nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno. Nutný obsah dovolání je vymezen v § 265f tr. ř. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud ČR v [obec].

Praha 9. dubna 2021

JUDr. Jana Kantorová
předsedkyně senátu